

Bruselj, 7.12.2022
COM(2022) 702 final

2022/0408 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o harmonizaciji nekaterih vidikov insolvenčnega prava

(Besedilo velja za EGP)

{SEC(2022) 434 final} - {SWD(2022) 395 final} - {SWD(2022) 396 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ta pobuda, napovedana septembra 2020, je del prednostne naloge Komisije za napredek pri uresničevanju unije kapitalskih trgov, ključnega projekta za nadaljnje finančno in gospodarsko povezovanje v Evropski uniji¹.

Pomanjkanje harmoniziranih ureditev na področju insolventnosti se že dolgo časa šteje za eno ključnih ovir za prosti pretok kapitala v EU in okrepljeno povezovanje kapitalskih trgov EU. Evropski parlament, Svet, Komisija in Evropska centralna banka (ECB) so leta 2015 insolvenčno pravo skupaj opredelili kot ključno področje za dosego „prave“ unije kapitalskih trgov². To je tudi dosledno stališče mednarodnih institucij, kot so Mednarodni denarni sklad (MDS) in številni možganski trusti. MDS je leta 2019 prakse na področju insolventnosti poleg preglednosti in kakovosti predpisov opredelil kot eno od treh ključnih ovir za okrepljeno povezovanje kapitalskih trgov v Evropi. ECB je večkrat poudarila, da je treba odpraviti glavne pomanjkljivosti in razlike med insolvenčnimi okviri (...) poleg osnutka direktive o insolventnosti podjetij, prestrukturiranju in drugi priložnosti, saj lahko učinkovitejša in harmonizirana insolvenčna zakonodaja [skupaj z drugimi ukrepi] izboljša gotovost za vlagatelje, zniža stroške in olajša čezmejne naložbe, hkrati pa poveča privlačnost in dostopnost tveganega kapitala za podjetja³.

Pravila o insolventnosti so razdrobljena na nacionalni ravni. Posledično imajo v državah članicah različne rezultate, zlasti pa so različno učinkovita v smislu časa, potrebnega za likvidacijo podjetja, in vrednosti, ki jo je mogoče na koncu poplačati. V nekaterih državah članicah to povzroča dolgotrajne postopke v primeru insolventnosti in nizko povprečno vrednost poplačil v primerih likvidacije. Razlike v nacionalnih ureditvah povzročajo tudi pravno negotovost glede izidov postopkov v primeru insolventnosti ter višje stroške obveščanja in izobraževanja za čezmejne upnike v primerjavi s tistimi, ki poslujejo le na nacionalni ravni.

Izidi postopkov v primeru insolventnosti se med državami članicami precej razlikujejo, pri čemer se povprečni čas poplačila giblje od 0,6 do 7 let, sodni stroški pa od 0 do več kot 10 %. Povprečna vrednost poplačljivosti posojil podjetjem v EU je leta 2018 znašala 40 % neporavnane zneska v trenutku neplačila, za mala in srednja podjetja (MSP) pa 34 %⁴.

¹ COM(2020) 590 final.

² Poročilo petih predsednikov (https://ec.europa.eu/info/publications/five-presidents-report-completing-europes-economic-and-monetary-union_sl), resoluciji Evropskega parlamenta z dne 9. julija 2015 o oblikovanju unije kapitalskih trgov (2015/2634(RSP)) in z dne 8. oktobra 2020 o nadaljnjem razvoju unije kapitalskih trgov (2020/2036(INI)).

³ Evropska centralna banka, „Financial integration in Europe“ (Finančno povezovanje v Evropi), maj 2018, <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/fie/ecb.financialintegrationineurope201805.en.pdf> in „Financial Integration and Structure in the Euro Area“ (Finančno povezovanje in struktura v euroobmočju), april 2022, <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/fie/ecb.fie202204~4c4f5f572f.en.pdf>.

⁴ Podatki izhajajo iz primerjalne analize, ki jo je izvedel Evropski bančni organ. Glej Evropski bančni organ, „Report on the benchmarking of national loan enforcing frameworks“ (Poročilo o primerjalni analizi nacionalnih okvirov za izterjavo posojil), 2020, EBA/REP/2020/29, https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/About%20Us/Missions%20and%20tasks/Call%20for%20Advice/2020/Report%20on%20the%20benchmarking%20of%20national%20loan%20enforcement%20frameworks/962022/Report%20on%20the%20benchmarking%20of%20national%20loan%20enforcement%20frameworks.pdf. Nacionalni strokovnjaki za insolventnost, ki so predložili ocene za referenčni scenarij, uporabljen za kazalnike insolventnosti Doing Business, ki jih oblikuje Svetovna banka, so za države članice EU opozorili na razpon od 1,5 do 3,5 leta za čas

Nizke vrednosti poplačil, dolgi postopki v primeru insolventnosti in visoki stroški postopkov ne vplivajo le na učinkovitost likvidacije podjetja. So tudi glavno vodilo za vlagatelje ali upnike pri določanju ravni premije za tveganje, ki jo pričakujejo pri naložbi. Manj učinkovita ko je ureditev na področju insolventnosti, višjo premijo bi vlagatelji zahtevali, če bi bilo vse drugo nespremenjeno. Visoka premija za tveganje poveča stroške kapitala za podjetje in, če je tveganje še posebej veliko, odvrne vlagatelje od dajanja posojil. S tem se omejuje izbira financiranja, ki je na voljo podjetju, na splošno pa tudi zmožnost podjetja, da pridobi cenovno ugodno financiranje za širitev poslovanja.

10 do 20 % od 120 000 do 150 000 letnih primerov insolventnosti v EU je vključevalo čezmejno odobritev kredita. Različne ureditve na področju insolventnosti v EU so posebna težava za čezmejne vlagatelje, ki morajo pri ocenjevanju naložbenih priložnosti zunaj matične države članice upoštevati 27 različnih ureditev na področju insolventnosti. Konkurenčni pogoji niso enaki, saj podobne naložbe v državah članicah z učinkovitejšo ureditvijo na področju insolventnosti veljajo za privlačnejše kot naložbe v državah članicah, kjer je ta ureditev manj učinkovita, kar znatno ovira čezmejni pretok kapitala in delovanje enotnega kapitalskega trga v EU. Podjetja v državah članicah z učinkovitejšimi insolvenčnimi okviri bodo verjetno imela tudi dostop do cenejšega financiranja, zato bodo v primerjavi s podjetji iz drugih držav članic v konkurenčni prednosti. Poleg tega različne ureditve na področju insolventnosti v državah članicah vlagatelje odvrta od tega, da bi razmišljali o naložbah v državah članicah, s pravnim sistemom katerih so slabše seznanjeni. To velja zlasti za tiste vlagatelje, ki nimajo dovolj sredstev, da bi ocenili 27 različnih ureditev na področju insolventnosti. S tem se zmanjšuje skupni potencial za čezmejne naložbe v EU, kar omejuje globino in širino kapitalskih trgov EU ter ogroža splošni uspeh projekta unije kapitalskih trgov.

Zaradi sedanje energetske krize in omejenega fiskalnega prostora za javne subvencije se lahko v prihodnosti poveča število podjetij, ki bodo prenehala poslovati. Več podjetij bi se lahko znašlo v položaju, v katerem se bo raven njihovega dolga izkazala za nevzdržno. Poleg tega najnovejša gospodarska gibanja kažejo, da je gospodarstvo EU še vedno občutljivo na velike gospodarske pretrese in težave. Če bi se to zgodilo, bi učinkovitejša in bolj usklajena pravila o insolventnosti v EU povečala sposobnost absorpcije takšnih pretresov. Pomagala bi tudi omejiti negativne učinke (in stroške za vlagatelje) postopkov prenehanja, ki niso v skladu s predpisi. V osnovnem scenariju bodo zadeve v zvezi z insolventnostjo še naprej izziv za zmogljivosti pravosodnih sistemov, vendar ne bi bile izvedene nobene rešitve za reševanje težav glede dolgih in neučinkovitih postopkov, nižjih vrednosti poplačil ter na koncu slabšega kreditiranja in strukturnega prilagajanja v gospodarstvu.

Če ne bo večjega zblíževanja ureditev na področju insolventnosti, raven čezmejnih naložb in čezmejnih poslovnih odnosov ne bo dosegla svojega potenciala.

Potrebno je ukrepanje na ravni EU, da se znatno zmanjša razdrobljenost ureditev na področju insolventnosti. S tem bi se podprlo zblíževanje ciljnih elementov pravil držav članic o insolventnosti in ustvarili bi se skupni standardi v vseh državah članicah, kar bi olajšalo čezmejne naložbe.

Ukrepi na ravni EU bi zagotovili enake konkurenčne pogoje in preprečili izkrivljanje odločitev o čezmejnih naložbah, ki nastane zaradi pomanjkanja informacij o ureditvah na področju insolventnosti in razlik v njihovi zasnovi. S tem bi se olajšale čezmejne naložbe in konkurenca ter hkrati zaščitilo pravilno delovanje enotnega trga. Ker so razlike v ureditvah na

poplačila in sodne stroške v deležu med 9 in 15 %. Stopnje poplačil v primeru likvidacije v državi članici EU so se gibale med 32 in 44 %, pri čemer je bilo povprečje za zadevne države članice 38 %.

področju insolventnosti ključna ovira za čezmejne naložbe, je odprava te ovire odločilna za uresničitev enotnega kapitalskega trga v EU.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog je v celoti skladen z drugimi zakonodajnimi akti EU s področja zadevne politike, zlasti z Direktivo (EU) 2019/1023 Evropskega parlamenta in Sveta⁵ ter Uredbo (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta⁶, saj obravnava težave, ki se ne rešujejo z drugo obstoječo zakonodajo. S tem ukrepom EU se torej odpravlja dejanska zakonodajna vrzel.

Direktiva (EU) 2019/1023 je instrument ciljno usmerjene harmonizacije, ki se osredotoča na dve specifični vrsti postopkov: predinsolvenčne postopke in postopke odpusta dolgov za neuspešne podjetnike. Oba postopka sta bila nova in nista bila vključena v nacionalne insolvenčne okvire večine držav članic. Postopki preventivnega prestrukturiranja (naslov II Direktive (EU) 2019/1023) so sheme, ki so na voljo dolžnikom v finančnih težavah, preden postanejo insolventni, tj. ko obstaja le verjetnost insolventnosti. Temeljijo na dejstvu, da so možnosti za reševanje podjetij v težavah veliko večje, če so jim orodja za prestrukturiranje njihovih dolgov na voljo že zelo zgodaj, preden postanejo dokončno insolventna. Minimalni harmonizacijski standardi iz Direktive (EU) 2019/1023 o okvirih preventivnega prestrukturiranja se uporabljajo le za podjetja, ki še niso insolventna, njihov cilj pa je prav preprečevanje postopkov v primeru insolventnosti za podjetja, ki še lahko obnovijo sposobnost preživetja. Ne obravnavajo položaja, ko podjetje postane insolventno in mora v zvezi z njim začeti teči postopek v primeru insolventnosti. Podobno se z minimalnimi standardi o drugi priložnosti za neuspešne podjetnike (naslov III Direktive (EU) 2019/1023) ne obravnava način vodenja postopkov v primeru insolventnosti. Namesto tega se ti nanašajo na odpust dolgov insolventnih podjetnikov zaradi insolventnosti in bi jih bilo mogoče opisati kot ureditev učinkov po insolventnosti, s katero pa se ne harmonizira samo insolvenčno pravo.

Uredba (EU) 2015/848 je bila sprejeta na pravni podlagi za pravosodno sodelovanje v civilnih in gospodarskih zadevah (člen 81 PDEU)⁷. Z Uredbo (EU) 2015/848 so bila uvedena enotna pravila o mednarodni pristojnosti in pravu, ki se uporablja, s katerimi je v primerih čezmejne insolventnosti določeno, v kateri državi članici je treba začeti postopek v primeru insolventnosti in katero pravo je treba uporabiti. Hkrati so bila uvedena enotna pravila, ki so zagotavljala, da se sodbe, ki jih izrečejo pristojna sodišča v teh zadevah, priznajo in po potrebi izvršijo na ozemlju vseh držav članic. Uredba (EU) 2015/848 ne vpliva na vsebino nacionalnega insolvenčnega prava. Z njo je določeno pravo, ki se uporablja, niso pa predpisane nobene značilnosti ali minimalni standardi za navedeno pravo. Zato v njej niso obravnavane razlike med insolvenčno zakonodajo držav članic (ter iz njih izhajajoče težave in stroški).

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Ta predlog je v celoti skladen s prednostno nalogo Komisije za napredek pri uresničevanju unije kapitalskih trgov, in zlasti z ukrepom 11 akcijskega načrta za unijo kapitalskih trgov ter poznejšim sporočilom Komisije o uniji kapitalskih trgov. V akcijskem načrtu za unijo

⁵ Direktiva (EU) 2019/1023 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okvirih preventivnega prestrukturiranja, odpustu dolgov in prepovedih opravljanja dejavnosti ter ukrepih za povečanje učinkovitosti postopkov glede prestrukturiranja, insolventnosti in odpusta dolgov ter o spremembi Direktive (EU) 2017/1132 (Direktiva o prestrukturiranju in insolventnosti) (UL L 172, 26.6.2019, str. 18).

⁶ Uredba (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (UL L 141, 5.6.2015, str. 19).

⁷ Uredba (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti.

kapitalskih trgov iz leta 2020⁸ je napovedano, da bo Komisija sprejela zakonodajno ali nezakonodajno pobudo za minimalno harmonizacijo ali večjo konvergenco na ciljnem področju prava o insolventnosti nebančnih podjetij, da bi bili izidi postopkov v primeru insolventnosti bolj predvidljivi. Predsednica Ursula von der Leyen je 15. septembra 2021 v pismu o nameri⁹, naslovljenem na Parlament in predsedstvo Sveta, napovedala pobudo za harmonizacijo nekaterih vidikov materialnega prava o postopkih v primeru insolventnosti, ki je vključena v delovni program Komisije za leto 2022¹⁰. V sporočilu Komisije o uniji kapitalskih trgov, objavljenem novembra 2021, je bila napovedana prihodnja direktiva na področju insolventnosti podjetij, ki bo morda dopolnjena s priporočilom Komisije¹¹.

Predlog je tudi popolnoma skladen s ciljno usmerjenimi specifičnimi priporočili za države v okviru evropskega semestra za izboljšanje učinkovitosti in hitrosti nacionalnih ureditev na področju insolventnosti, ki v nekaterih državah članicah vodijo do reform na tem področju.

Predlog je skladen tudi z Direktivo Sveta 2001/23/ES¹², saj ne posega v načelo, da delavci ne ohranijo svojih pravic, kadar se prenos izvede v okviru postopka v primeru insolventnosti. Člen 5(1) Direktive 2001/23/ES zlasti določa, da se, če države članice ne določijo drugače, člena 3 in 4 o ohranjanju pravic delavcev v primeru prenosa lastništva družbe ne uporabljata, če je odsvojitelj v stečajnem ali temu podobnem postopku zaradi insolventnosti, ki je bil začel z namenom likvidacije premoženja odsvojitelja in je pod nadzorom pristojnega javnega organa. Predlog je popolnoma skladen s to določbo pri urejanju postopkov *pre-pack*¹³. V skladu s sodbo Sodišča Evropske unije v zadevi Heiploeg¹⁴ ta predlog zlasti pojasnjuje, da je treba za namene člena 5(1) Direktive 2001/23/ES fazo likvidacije v okviru postopka *pre-pack* obravnavati kot stečajni postopek ali postopek v primeru insolventnosti, začel z namenom likvidacije premoženja odsvojitelja pod nadzorom pristojnega javnega organa.

Predlog je skladen tudi z Direktivo 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵, katere cilj je omejiti kopičenje okoljske odgovornosti in zagotoviti skladnost z načelom onesnaževalec plača. Države članice morajo v skladu z Direktivo 2004/35/ES sprejeti ukrepe, s katerimi spodbujajo ustrezne gospodarske in finančne subjekte, da razvijajo instrumente finančnega jamstva in trgov z njimi, vključno s finančnimi mehanizmi pri insolventnosti, s čimer se izvajalcem omogoči, da uporabljajo finančne garancije za kritje svojih obveznosti v skladu z Direktivo 2004/35/ES. Cilj teh mehanizmov je zagotoviti, da bodo zahtevki vloženi tudi v primerih, ko dolžnik postane insolventen. Predlog ne posega v ukrepe iz Direktive

⁸ COM(2020) 590 final.

⁹ Glej str. 4: https://state-of-the-union.ec.europa.eu/system/files/2022-09/SOTEU_2022_Letter_of_Intent_SL_0.pdf.

¹⁰ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Delovni program Komisije za leto 2022 – Skupaj za močnejšo Evropo (COM(2021) 645 final), na voljo na https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:9fb5131e-30e9-11ec-bd8e-01aa75ed71a1.0021.02/DOC_1&format=PDF.

¹¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Unija kapitalskih trgov – izvajanje leto po akcijskem načrtu (COM(2021) 720 final), na voljo na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52021DC0720>.

¹² Direktiva Sveta 2001/23/ES z dne 12. marca 2001 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov (UL L 82, 22.3.2001, str. 16).

¹³ V postopku *pre-pack* se dolžnikovo podjetje ali njegov del prodaja kot delujoče podjetje na podlagi pogodbe, ki je zaupno izpogajana pred začetkom postopka v primeru insolventnosti pod nadzorom nadzornika, ki ga imenuje sodišče, nato pa sledi kratek postopek v primeru insolventnosti, v katerem se predhodno izpogajana prodaja uradno odobri in izvrši.

¹⁴ Sodba Sodišča z dne 28. aprila 2022, Federatie Nederlandse Vakbeweging/Heiploeg Seafood International BV, C-237/20, ECLI:EU:C:2022:321.

¹⁵ Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L 143, 30.4.2004, str. 56).

2004/35/ES. Nasprotno, učinkovitejši insolvenčni okvir bi podprl hitrejšo in učinkovitejšo poplačilo vrednosti premoženja na splošno ter s tem olajšal odškodnino za okoljske terjatve do insolventnega podjetja tudi brez uporabe instrumentov finančnega jamstva, kar je popolnoma v skladu s cilji Direktive 2004/35/ES.

Nazadnje bo ta predlog pomagal več podjetnikom, da bodo izkoristili odpust dolgov, saj se bodo postopki v primeru insolventnosti mikropodjetij lažje začeli in učinkoviteje vodili. To je v skladu s ciljem svežnja pomoči za MSP, ki ga je septembra 2022 v svojem govoru o stanju v Uniji napovedala predsednica Ursula von der Leyen.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Predlog temelji na členu 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki dovoljuje sprejetje ukrepov za približevanje nacionalnih določb, katerih predmet je vzpostavitev in delovanje notranjega trga.

Insolvenčna zakonodaja zagotavlja prenehanje podjetij v finančnih in gospodarskih težavah v skladu s predpisi. Velja za enega ključnih dejavnikov pri določanju stroškov finančnih naložb, saj omogoča določitev končne vrednosti poplačila naložb v insolventna podjetja.

Velike razlike v učinkovitosti nacionalnih postopkov v primeru insolventnosti ustvarjajo ovire za prosti pretok kapitala in dobro delovanje notranjega trga, saj zmanjšujejo privlačnost čezmejnih naložb zaradi omejene predvidljivosti izida postopkov v primeru insolventnosti podjetij v različnih državah članicah in posledično višjih stroškov odkrivanja informacij za čezmejne vlagatelje. Posledica navedenih razlik so tudi velike razlike v vrednosti poplačila za naložbe v insolventna podjetja v EU. Konkurenčni pogoji v Uniji torej niso enaki, saj so podobne naložbe v državah članicah z učinkovitejšo insolvenčno zakonodajo privlačnejše kot v državah članicah, kjer je ta zakonodaja manj učinkovita. Podjetja iz držav članic z učinkovitejšo insolvenčno zakonodajo imajo lahko koristi od nižjih stroškov kapitala za razliko od podjetij iz drugih držav članic, zato lahko na splošno imajo lažji dostop do kapitala.

Cilj predloga je zmanjšati razlike v nacionalni insolvenčni zakonodaji in s tem obravnavati vprašanje neučinkovitejše insolvenčne zakonodaje v nekaterih državah članicah, na splošno povečati predvidljivost postopkov v primeru insolventnosti in zmanjšati ovire za prosti pretok kapitala. Cilj predloga, s katerim se harmonizirajo ciljni vidiki insolvenčne zakonodaje, je zlasti znižati stroške obveščanja in izobraževanja za čezmejne vlagatelje. Enotnejša insolvenčna zakonodaja bi morala zato povečati izbiro financiranja, ki je na voljo podjetjem v Uniji.

Ta predlog ne temelji na členu 81 PDEU, saj ne obravnava izključno primerov s čezmejnimi posledicami. Čeprav je ključni cilj predloga odpraviti zlasti ovire za čezmejne naložbe, je namen predloga približevanje nacionalnih določb, ki bi se vedno uporabljale za podjetja in podjetnike, ki poslujejo v eni ali več državah članicah. Zato bi predlog obravnaval tudi primere brez čezmejne razsežnosti, kar pomeni, da uporaba člena 81 kot pravne podlage ne bi bila upravičena.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Ovire, ki izhajajo iz zelo različnih nacionalnih ureditev na področju insolventnosti, ovirajo uresničevanje enotnega trga v EU na splošno in zlasti vzpostavitev unije kapitalskih trgov, zato je v zvezi z njimi upravičen enotnejši regulativni okvir EU za insolventnost. Vendar pa zaradi različnih izhodišč, pravnih tradicij in političnih preferenc držav članic reforme na

nacionalni ravni na tem področju najverjetneje ne bodo privedle do popolnega zблиževanja insolvenčnih sistemov, zato ne bodo izboljšale njihove splošne učinkovitosti.

Harmonizacija nacionalnih insolvenčnih zakonodaj lahko privede do bolj homogenega delovanja kapitalskih trgov EU, zmanjša razdrobljenost trga in zagotovi boljši dostop do financiranja podjetij. Ukrepanje na ravni EU je primernejše za bistveno zmanjšanje razdrobljenosti nacionalnih ureditev na področju insolventnosti in zagotovitev zблиževanja ciljnih elementov pravil držav članic o insolventnosti v obsegu, ki bi olajšal čezmejne naložbe v vseh državah članicah. Zagotovilo bi tudi enake konkurenčne pogoje in zmanjšalo tveganje izkrivljanja odločitev o čezmejnih naložbah zaradi dejanskih razlik v ureditvah na področju insolventnosti in pomanjkanja informacij o teh razlikah.

- **Sorazmernost**

Cilj tega predloga je prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga in odpraviti ovire za uresničevanje temeljnih svoboščin, kot sta prosti pretok kapitala in svoboda ustanavljanja, ki izhajajo iz razlik med nacionalnimi zakonodajami in postopki na področju insolventnosti podjetij. Da bi se dosegel ta cilj, so v tem predlogu določene le minimalne harmonizacijske zahteve, in sicer le na ciljnih področjih materialnega insolvenčnega prava, ki bodo verjetno najbolj vplivala na učinkovitost in trajanje takih postopkov.

Ta predlog državam članicam omogoča zadostno prožnost za sprejemanje ukrepov na področjih, ki ne spadajo na področje njegove uporabe, in določitev dodatnih ukrepov na področjih, ki so harmonizirana, če so ti ukrepi v skladu s ciljem tega predloga. Zato v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji ta predlog ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje njegovih ciljev.

- **Izbira instrumenta**

Člen 114 PDEU omogoča sprejetje aktov v obliki uredb ali direktiv. Povezovanje notranjega trga EU na področju insolvenčnih zakonodaj je mogoče najboljše doseči s približevanjem zakonodaj s harmonizacijo prek direktive, saj direktiva spoštuje različne pravne kulture in pravne sisteme držav članic na področju insolvenčnega prava ter zagotavlja zadostno prožnost v postopku prenosa, da se skupni minimalni standardi izvajajo na način, ki je združljiv z navedenimi različnimi sistemi.

S priporočilom ne bi bilo mogoče doseči zelenega približevanja na tem področju politike, na katerem so bile ugotovljene velike razlike v zavezujoči zakonodaji držav članic. Hkrati približevanje z uredbo državam članicam ne bi omogočalo zadostne prožnosti, da bi se prilagodile lokalnim razmeram in ohranile skladnost postopkovnih pravil o insolventnosti s širšim nacionalnim pravnim sistemom.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z deležniki**

Komisija se je v celotnem postopku priprave tega predloga posvetovala z deležniki. Med drugimi pobudami je zlasti:

(i) izvedla namensko odprto javno posvetovanje (18. december 2020 – 16. april 2021);

(ii) se posvetovala z javnostjo o začetni oceni učinka (11. november 2020 – 9. december 2020);

(iii) 22. marca 2022 in [25.] oktobra 2022 izvedla namenski srečanja s strokovnjaki iz držav članic ter

(iv) 8. marca 2022 organizirala namensko srečanje z deležniki.

V odziv na spletno javno posvetovanje je bilo predloženih 129 prispevkov iz 17 držav članic in Združenega kraljestva. Tretjina odgovorov je bila predložena v imenu upraviteljev in strokovnjakov, ki imajo interes za področje insolventnosti (ta kategorija vključuje stečajne upravitelje in odvetnike). Približno 20 % odgovorov so predložili deležniki iz finančnega sektorja, približno 12 % deležniki iz poslovnega in trgovinskega sektorja, 7 % socialne in gospodarske interesne organizacije, 5,5 % pa člani sodstva (sodniki). Poleg tega je odgovore poslalo deset javnih organov (7,75 %) iz osmih držav članic, pri čemer je bilo sedem odgovorov pripravljenih na ravni centralne države.

Deležniki so navedli, da razlike v insolvenčnih okvirih držav članic povzročajo resne težave na notranjem trgu ter odvrtaajo od čezmejnih naložb in posojil. Po mnenju deležnikov te razlike vplivajo na delovanje notranjega trga zlasti v zvezi z: (1) zahtevki za izpodbijanje pravnih dejanj; (2) izsleditvijo premoženja iz stečajne mase in njegovo izterjavo; (3) dolžnostmi in odgovornostjo direktorjev, ko je podjetje blizu insolventnosti, in (4) načinom sprožitve postopka v primeru insolventnosti. Zato je velika večina deležnikov podprla ukrepanje EU za izboljšanje zblíževanja na tem področju politike, in sicer v obliki ciljno usmerjene zakonodaje (37,21 %), priporočila (23,26 %) ali kombinacije obojega (27,13 %).

Komisija je organizirala tudi namenski sestanek s skupino izbranih deležnikov. Povabljeni so bili predstavniki finančnega sektorja ter poslovnega in trgovinskega sektorja, predstavniki zaposlenih, potrošnikov, upraviteljev in strokovnjakov, ki se ukvarjajo s postopki v primeru insolventnosti, ter akademiki in člani možganskih trustov. Na srečanju so deležniki proaktivno prispevali s poročanjem o praktičnih težavah, ki so posledica razdrobljenosti nacionalnih insolvenčnih okvirov in različnih ravni njihove uspešnosti. Izrazili so tudi podporo večjemu zblíževanju pravne okolja postopkov v primeru insolventnosti v EU.

Pri pripravi pobude je sodelovala skupina strokovnjakov s področja prestrukturiranja in insolvenčnega prava. To strokovno skupino je prvotno ustanovila Komisija, in sicer za pripravo predloga, ki je bil podlaga za sprejetje Direktive (EU) 2019/1023. Skupina je bila nato razširjena, pri čemer je bilo deset posameznih strokovnjakov imenovanih za predstavnike skupnega interesa na določenem področju politike (zastopane so bile interesne skupine finančnih upnikov, trgovinskih upnikov, potrošniških upnikov, delavcev upnikov ter insolventnih ali prezadolženih dolžnikov).

Komisija je v okviru priprave predloga naročila dve zunanji študiji, v katerih so obravnavana specifična področja insolventnosti. Obe študiji sta bili naročeni pri konzorciju, ki ga sestavljata družbi Tipik in Spark Legal Network. V prvi študiji, v kateri so bile ocenjene zlorabe v smislu izbiranja najugodnejšega sodišča v postopkih v primeru insolventnosti po spremembah Uredbe (EU) 2015/848, opravljenih leta 2015, je obravnavano tudi vprašanje, v kolikšni meri razlike med nacionalnimi insolvenčnimi okviri delujejo kot spodbuda za zlorabo v smislu izbiranja najugodnejšega sodišča s strani deležnikov. V drugi študiji so analizirani podatki o izsleditvi premoženja in njegovi izterjavi v postopkih v primeru insolventnosti. Obe študiji vključujeta empirično analizo, za katero je izvajalec zbiral podatke z javnimi spletnimi anketami in strukturiranimi razgovori z različnimi deležniki iz vseh držav članic. Poleg tega je Komisija izvedla namensko študijo, ki jo je naročila družbi Deloitte/Grimaldi, o vplivu ciljno usmerjenih ukrepov v primeru insolventnosti podjetij na poplačilo vrednosti in učinkovitost postopkov v primeru insolventnosti. Te tri študije so na voljo na spletnem mestu Komisije.

Komisija se je med pripravo predloga v več ponovitvah posvetovala tudi z državami članicami. O pobudi so večkrat razpravljali finančni ministri držav članic, ki so jo podprli. V sklepih Sveta (ECOFIN) z dne 3. decembra 2020 o akcijskem načrtu Komisije za unijo kapitalskih trgov¹⁶ je bila Komisija pozvana, naj pripravi to pobudo. Ti sklepi so bili potrjeni z izjavo z vrha držav euroobmočja z dne 11. decembra 2020¹⁷. Ministri, ki sestavljajo Euroskupino, so aprila 2021 sklenili, da bi morale nacionalne reforme ureditev na področju insolventnosti napredovati skladno z vzporednimi delovnimi tokovi, ki jih vodijo institucije EU in so bili izvedeni v okviru akcijskega načrta za unijo kapitalskih trgov¹⁸. V izjavi z vrha držav euroobmočja z dne 25. junija 2021 je bilo potrjeno, da je treba „identificirati in obravnavati strukturne izzive za povezovanje in razvoj kapitalskih trgov, zlasti na ciljnih področjih insolvenčnega prava podjetij“¹⁹. Podobno je tudi Evropski parlament izrazil podporo učinkovitejšim in harmoniziranim ureditvam na področju insolventnosti ter Komisijo pozval, naj se odločneje zaveže doseganju resničnega napredka na tem področju, ki po njegovem mnenju še vedno predstavlja veliko oviro za resnično povezovanje kapitalskih trgov EU²⁰.

Hkrati nekatere države članice zaradi tesne povezave med insolvenčnim pravom in drugimi področji nacionalnega prava (kot sta stvarno in delovno pravo) ter razlik v glavnih političnih ciljnih insolvenčnega prava izražajo zadržke do zavezujoče zakonodaje, ki harmonizira insolvenčno pravo, med drugim v dopisu, ki so ga 1. aprila 2021 poslale Komisiji.

Komisija je 22. marca 2022 organizirala namensko delavnico z vladnimi strokovnjaki iz držav članic. Države članice so poudarile, da je potrebna poglobljena in podrobna analiza težav ter da je treba jasno opredeliti obseg težav, deležnike, na katere vplivajo, in njihov dejanski vpliv na notranji trg. Podobno so nekatere države članice glede narave morebitnega prihodnjega ukrepanja na ravni EU izrazile mnenje, da je potreben previden pristop, in predlagale, naj se ukrepi osredotočijo na izboljšanje učinkovitosti postopkov v primeru insolventnosti.

Komisija je 25. oktobra 2022 organizirala drugo delavnico z vladnimi strokovnjaki iz držav članic, da bi jih obvestila o možnostih politike, vključenih v oceno učinka, in stanju priprave predloga.

- **Zbiranje in uporaba strokovnega znanja**

Ocena učinka, ki je priložena temu predlogu, temelji na razpoložljivih podatkih iz teoretičnih raziskav ter zlasti na naslednjih študijah in strokovnem znanju²¹:

¹⁶ Sklepi Sveta o akcijskem načrtu Komisije za unijo kapitalskih trgov, dokument št. 12898/1/20 REV 1.

¹⁷ Dokument št. EURO 502/20.

¹⁸ Glej dopis Komisije za razpravo na povezavi <https://www.consilium.europa.eu/media/49192/20210416-eg-com-note-on-insolvency-frameworks.pdf>. Dopis s povzetkom razprave je na voljo na povezavi <https://www.consilium.europa.eu/media/49366/20210416-summing-up-letter-eurogroup.pdf>.

¹⁹ Dokument št. EURO 502/21.

²⁰ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. oktobra 2020 o nadaljnjem razvoju unije kapitalskih trgov: boljši dostop do financiranja kapitalskih trgov, zlasti za mala in srednja podjetja, in lažje sodelovanje za male vlagatelje (2020/2036(INI)).

²¹ Pri pripravi te pobude so bile v imenu Komisije pripravljene tudi druge študije: (1) Evropska komisija, „Improving the evidence base on transfer of business in Europe: annex C: case study on the cross-border dimension of business transfers“ (Izboljšanje dokazne podlage o prenosu podjetij v Evropi, Priloga C: Študija primera o čezmejni razsežnosti prenosa podjetij), Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja, Urad za publikacije Evropske unije, februar 2021, na voljo na: , (2) Steffek, F., „Analysis of individual and collective loan enforcement laws in the EU Member States“ (Analiza zakonov o individualni in kolektivni izterjavi posojil v državah članicah EU), GD FISMA, november 2019, na voljo na , (3) McCormack, G. idr., „Study on a new approach to business failure and insolvency, comparative legal analysis of the Member States’ relevant provisions and practices“ (Študija o novem pristopu k poslovnemu neuspehu in insolventnosti, primerjalnopravna analiza

· Deloitte/Grimaldi (2022), „Study to support the preparation of an impact assessment on a potential EU initiative increasing convergence of national insolvency laws“ (Študija v podporo pripravi ocene učinka potencialne pobude EU za povečanje zблиževanja nacionalnih insolvenčnih zakonodaj), osnutek končnega poročila, GD JUST, marec 2022.

· Spark, Tipik, „Study on the issue of abusive forum shopping in insolvency proceedings“ (Študija o vprašanju zlorabe v smislu izbiranja najugodnejšega sodišča v postopkih v primeru insolventnosti), GD JUST, februar 2022 (posebna pogodba št. JUST/2020/JCOO/FW/CIVI/0160).

· Spark, Tipik, „Study on tracing and recovery of debtor’s assets by insolvency practitioners“ (Študija o izsleditvi dolžnikovega premoženja in njegovi izterjavi s strani stečajnih upraviteljev), GD JUST, marec 2022 (posebna pogodba št. JUST/2020/JCOO/FW/CIVI/0172).

Gradiva, ki so bila zbrana in uporabljena za pripravo ocene učinka, so bila na splošno stvarna ali kako drugače pridobljena iz uglednih in dobro priznanih virov, ki delujejo kot referenčna merila in referenčne točke za temo. Prispevki deležnikov med dejavnostmi posvetovanja so bili na splošno obravnavani kot mnenja, razen če so bili stvarni prispevki.

• **Ocena učinka**

V tej oceni učinka so analizirane tri ključne razsežnosti insolvenčnega prava: (i) poplačilo iz premoženja iz likvidirane stečajne mase; (ii) učinkovitost postopkov ter (iii) predvidljiva in pravična porazdelitev vrednosti poplačila med upnike. Te tri razsežnosti zajemajo zlasti vprašanja, povezana z zahtevki za izpodbijanje pravnih dejanj, izsleditvijo premoženja, dolžnostmi in odgovornostjo direktorjev, prodajo podjetja kot delujočega podjetja v okviru postopka *pre-pack*, sprožilcem insolventnosti, posebno ureditvijo v primeru insolventnosti za mikro in mala podjetja, razvrstitvijo terjatev in upniškimi odbori. Možnosti so bile opredeljene na podlagi prispevkov skupine strokovnjakov za prestrukturiranje in insolvenčno pravo, namenske študije ter izmenjav mnenj z deležniki. Analizirane so bile glede na tri cilje, in sicer ali: (i) omogočajo višjo vrednost poplačil; (ii) omogočajo krajše trajanje postopkov v primeru insolventnosti ter (iii) zmanjšujejo pravno negotovost in stroške obveščanja, zlasti za čezmejne vlagatelje.

V predlogu in revidirani oceni učinka so obravnavane pripombe Odbora za regulativni nadzor, ki je v svojem prvem mnenju z dne 24. junija 2022 ugotovil, da so pred nadaljnjim izvajanjem te pobude potrebne prilagoditve ocene učinka. Zbrani so bili dodatni dokazi o tem, kako sedanji postopki v primeru insolventnosti negativno vplivajo na čezmejne naložbe na enotnem trgu in kako je to primerljivo z drugimi dejavniki. Osrednjemu besedilu in Prilogi 5 je bilo dodanih več informacij o razlikah v pravilih o insolventnosti med državami članicami. Podrobneje pojasnjene so bile razlike med Direktivo (EU) 2019/1023, Uredbo (EU) 2015/848 in tem predlogom. Opravljena je bila dodatna analiza o vplivu različnih ukrepov na pravosodne zmogljivosti in o tem, kako deležniki ocenjujejo različne ukrepe. Kompromisi med možnostmi politike so bili jasneje izraženi, mnenja deležnikov pa podrobneje predstavljena.

ustreznih določb in praks držav članic), GD JUST, januar 2016, na voljo na , (4) „EBA Report on the benchmarking of national loan enforcement frameworks, Response to the European Commission’s call for advice on benchmarking on national loan enforcement frameworks (including insolvency frameworks) from a bank creditors perspective“ (Poročilo Evropskega bančnega organa o primerjalni analizi nacionalnih okvirov za izterjavo posojil – Odziv na poziv Evropske komisije k svetovanju o primerjalni analizi nacionalnih okvirov za izterjavo posojil (vključno z insolvenčnimi okviri) z vidika upnikov bank), Evropski bančni organ, november 2020, EBA/Rep/2020/29.

Odbor za regulativni nadzor je pregledal revidirano oceno učinka in 10. oktobra 2022 izdal pozitivno drugo mnenje brez pridržkov. Ugotovil je, da se je ocena učinka bistveno izboljšala, in podal nekaj predlogov za nadaljnje izboljšave.

Ta predlog ima rahel pozitiven vpliv na digitalizacijo, zlasti z višjo stopnjo avtomatizacije postopkov v poenostavljenem postopku prenehanja za mikropodjetja in uporabo digitalnega portala (portal e-pravosodje) za zagotavljanje uporabniku prijaznih informacij o ključnih značilnostih ureditev na področju insolventnosti in razvrstitvi terjatev.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Povečanje učinkovitosti postopkov v primeru insolventnosti bo pripomoglo k skrajšanju trajanja teh postopkov in povišanju vrednosti poplačil v zadevah v zvezi z insolventnostjo, kar bi pomenilo nižje stroške prenehanja podjetij ter višje stopnje poplačljivosti za upnike in vlagatelje.

Cilj tega predloga je tudi izboljšati poslovno okolje za MSP. S povišanjem pričakovanih stopenj poplačljivosti za upnike in vlagatelje, ki so izpostavljeni MSP in drugim podjetjem, naj bi predlog znižal zaznano tveganje vlaganja v MSP, kar naj bi se, če vse drugo ostane nespremenjeno, izrazilo v nižjih stroških financiranja za MSP. Medtem predlog ne nalaga obveznosti ali stroškov izpolnjevanja obveznosti za MSP, ki so gospodarsko dejavna, in poenostavlja postopke za MSP, ki jim grozi insolventnost.

S tem predlogom se uvaja tudi poseben postopek za lažje in hitrejše prenehanje mikropodjetij, kar omogoča stroškovno učinkovitejši postopek v primeru insolventnosti za tovrstna podjetja. Ta ureditev podpira tudi prenehanje mikropodjetij brez premoženja v skladu s predpisi, pri čemer se rešuje vprašanje, da nekatere države članice dostop do postopka v primeru insolventnosti zavrnejo, če je predvidena vrednost poplačil nižja od sodnih stroškov. Ta predlog s tem, ko vsem mikropodjetjem omogoča, da začnejo postopek za reševanje svojih finančnih težav, zagotavlja, da lahko podjetniki ustanovitelji izkoristijo odpust dolgov in začnejo znova v skladu z določbami iz Direktive (EU) 2019/1023.

- **Temeljne pravice**

Predlog spoštuje temeljne pravice in svoboščine iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zato ga je treba ustrezno izvajati. Spoštuje zlasti pravice in svoboščine iz člena 7 (spoštovanje zasebnega in družinskega življenja), člena 8 (varstvo osebnih podatkov), člena 15 (svoboda izbire poklica in pravica do dela), člena 16 (svoboda gospodarske pobude), člena 17 (lastninska pravica), člena 27 (pravica delavcev do obveščenosti in posvetovanja) in člena 47(2) (pravica do nepristranskega sodišča).

S predlogom bo imenovanim sodiščem zagotovljen dostop do nacionalnih registrov bančnih računov in elektronskih sistemov za pridobivanje podatkov ter do medsebojno povezanega sistema centraliziranih registrov bančnih računov, in sicer enotne točke dostopa za registre bančnih računov. Poleg tega bo stečajnim upraviteljem omogočen tudi dostop do registra dejanskega lastništva, vzpostavljenega v državi članici, v kateri se je začel postopek, in do sistema povezovanja registrov dejanskega lastništva, tj. sistema BORIS.

Nacionalni registri bančnih računov, elektronski sistemi za pridobivanje podatkov in registri dejanskega lastništva centralizirajo osebne podatke. Razširitev dostopa do teh registrov in sistemov ter enotnih točk dostopa bo zato vplivala na temeljne pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, zlasti na pravico do zasebnosti in pravico do varstva osebnih podatkov. Vse posledične omejitve uresničevanja pravic in svoboščin, priznanih z Listino, so v skladu z zahtevami iz Listine, zlasti iz člena 52(1).

Omejitev je določena z zakonom in je utemeljena s potrebo po učinkoviti krepitvi sledljivosti premoženja v okviru tekočih postopkov v primeru insolventnosti, tudi v čezmejnem okolju, da se čim bolj poveča poplačilo terjatev upnikov do insolventnega podjetja. Poleg tega se spoštuje bistvo zadevnih pravic in svoboščin, omejitve pa so sorazmerne z zastavljenim ciljem. Vpliv bo razmeroma omejen, saj dostopni podatki in podatki, ki jih je mogoče iskati, zajemajo le nabor podatkov, določenih v tem predlogu in v instrumentih EU, s katerimi se vzpostavljajo navedeni sistemi, ki so nujno potrebni za sledenje premoženja, ki je del stečajne mase. Ta predlog zagotavlja, da se pri obdelavi navedenih podatkov upoštevajo veljavna pravila EU o varstvu podatkov. Za obdelavo osebnih podatkov v institucijah in organih Unije za namene tega predloga se uporablja Uredba (EU) 2018/1725²².

Predlog zlasti določa namene obdelave osebnih podatkov, v skladu z njim pa morajo države članice imenovati stečajna sodišča, ki imajo pravico zahtevati informacije neposredno iz nacionalnih registrov bančnih računov in elektronskih sistemov za pridobivanje podatkov. V skladu s predlogom morajo države članice tudi zagotoviti, da osebje imenovanih sodišč ohranja visoko raven poklicnih standardov varstva podatkov, da so vzpostavljeni tehnični in organizacijski ukrepi za zaščito varnosti podatkov na visoki tehnološki ravni za namene izvajanja pooblastil imenovanih sodišč za dostop do informacij o bančnih računih in iskanje po njih ter da organi, ki upravljajo centralizirane registre bančnih računov, vodijo evidence za vsak primer, ko imenovano sodišče dostopa do informacij o bančnih računih in išče po njih.

Poleg tega je v predlogu jasno opredeljen obseg informacij, ki se hranijo v registrih dejanskega lastništva, dostopnih stečajnim upraviteljem.

Nazadnje predlog določa, da Komisija ne bo hranila osebnih podatkov v zvezi z medsebojnim povezovanjem nacionalnih elektronskih dražbenih sistemov, in vsebuje določbe o upravljanju podatkov, ki ga izvaja Komisija.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ta predlog ima posledice v smislu stroškov in upravnega bremena za Komisijo. Ti stroški in obremenitve izhajajo iz obveznosti iz člena 51 tega predloga, da se vzpostavi sistem, ki povezuje nacionalne elektronske dražbene sisteme prek evropskega portala e-pravosodje. Na podlagi izkušenj z drugimi projekti povezovanja portala e-pravosodje so stroški izvajanja za Komisijo ocenjeni na 1,75 milijona EUR za sedanji dolgoročni proračun (večletni finančni okvir)²³. Dodatni stroški se bodo krili s prerezporeditvijo znotraj programa za pravosodje.

Finančni in proračunski učinek tega predloga je podrobno pojasnjen v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, ki je priložena temu predlogu.

5. DRUGI ELEMENTI

• Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Ocena se pričakuje pet let po izvedbi ukrepov in v skladu s smernicami Komisije za boljše pravno urejanje. Cilj ocene bo med drugim ovrednotiti, kako uspešna in učinkovita je

²² Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

²³ Te stroške bi bilo treba dopolniti z dodatnimi stroški izvajanja v višini 1,6 milijona EUR za proračunsko leto 2028. Ocenjeni letni stroški vzdrževanja sistema povezovanja na evropskem portalu e-pravosodje od leta 2029 znašajo 600 000 EUR.

direktiva pri doseganju ciljev politike, in odločiti, ali so potrebni novi ukrepi ali spremembe. Države članice morajo Komisiji zagotoviti potrebne informacije za pripravo navedene ocene.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Ta predlog je osredotočen na tri ključne razsežnosti insolvenčnega prava: (i) poplačilo iz premoženja iz likvidirane stečajne mase; (ii) učinkovitost postopkov ter (iii) predvidljivo in pravično porazdelitev vrednosti poplačila med upnike. Njegovi gradniki so skrbno izbrani na podlagi izkušenj iz pogajanj o direktivi o prestrukturiranju in insolventnosti, razprav in končnih priporočil strokovne skupine, rezultatov javnega posvetovanja, študije, ki jo je pripravil zunanji svetovalec, in obsežnega sodelovanja z deležniki.

Cilj tega predloga je čim bolj povečati poplačilo terjatev upnikov do insolventnega podjetja. V ta namen se določbe o zahtevkih za izpodbijanje pravnih dejanj in izsleditvi premoženja medsebojno krepijo. To se doseže z uvedbo minimalnega sklopa harmoniziranih pogojev za izvajanje zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj ter s krepitvijo sledljivosti premoženja z izboljšanjem dostopa stečajnih upraviteljev do informacij o bančnih računih, informacij o dejanskem lastništvu in nekaterih nacionalnih registrov premoženja, vključno z registri drugih držav članic. Te določbe so povezane z možnostjo povečanja vrednosti poplačljivosti podjetja v zgodnji fazi s postopkom *pre-pack* in obveznostjo direktorjev, da nemudoma vložijo predlog za uvedbo postopka v primeru insolventnosti, da se preprečijo morebitne izgube vrednosti premoženja za upnike.

Cilj tega predloga je tudi okrepiti učinkovitost postopkov, zlasti pri likvidaciji insolventnih mikropodjetij. Pomembno je zagotoviti, da nova pravila dobro delujejo tudi za mikropodjetja v EU. Stroški običajnih postopkov v primeru insolventnosti so za ta podjetja pretirano visoki, možnost, da izkoristijo odpust dolga, pa bi jim omogočila sprostitev podjetniškega kapitala za nove projekte. To dopolnjuje večja preglednost za upnike glede ključnih značilnosti nacionalnega prava o postopkih v primeru insolventnosti, vključno s sprožilcem insolventnosti.

Da se zagotovi poštena in predvidljiva porazdelitev vrednosti poplačila med upnike, so v predlogu uvedene zahteve za izboljšanje zastopanja interesov upnikov v postopku prek upniških odborov. To je dopolnjeno z večjo preglednostjo za upnike v zvezi s pravili, ki urejajo razvrstitev terjatev.

Predlagana direktiva je razdeljena na devet naslovov.

Naslov I vsebuje splošne določbe o področju uporabe in opredelitve pojmov.

Naslov II o zahtevkih za izpodbijanje pravnih dejanj določa minimalna harmonizacijska pravila, katerih cilj je zaščititi stečajno maso pred nezakonitim umikom premoženja, ki se izvede pred začetkom postopka v primeru insolventnosti. Cilj je zagotoviti, da zakonodaja držav članic o postopkih v primeru insolventnosti zagotavlja minimalni standard zaščite v zvezi z ničnostjo, izpodbijnostjo ali neizvršljivostjo pravnih dejanj, ki škodujejo vsem upnikom. Hkrati lahko države članice uvedejo ali ohranijo pravila, ki zagotavljajo višjo raven varstva upnikov, na primer z določitvijo več razlogov za izpodbijanje pravnih dejanj. Določbe iz tega naslova opredeljujejo splošne pogoje za razglasitev ničnosti pravnega dejanja, razloge za izpodbijanje pravnih dejanj in pravne posledice zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj.

V členu 4, ki določa splošne predpogoje za zahteve za izpodbijanje pravnih dejanj, je navedeno, da so lahko vsa pravna dejanja – vključno z opustitvami – predmet zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj, če so bili z njimi oškodovani vsi upniki in če je izpolnjen kateri koli od razlogov za izpodbijanje pravnih dejanj, opredeljenih v naslednjih členih.

V členu 5 je pojasnjeno, da so določbe o zahtevkih za izpodbijanje pravnih dejanj minimalna harmonizacijska pravila in da lahko zato države članice ohranijo ali sprejmejo določbe, ki zagotavljajo višjo raven varstva upnikov.

Člen 6 določa prvi specifični razlog za izpodbijanje pravnih dejanj (v nadaljnjem besedilu: prednost). To so pravna dejanja, ki so koristila upniku (ali skupini upnikov) in so bila opravljena v treh mesecih pred vložitvijo predloga za začetek postopka v primeru insolventnosti ali po vložitvi (v nadaljnjem besedilu: obdobje izpodbojnosti). Ker se ta razlog za izpodbijanje pravnih dejanj sproži že s samo dokončno izvedbo pravnega dejanja, je obdobje izpodbojnosti najkrajše v primerjavi z obdobji izpodbojnosti drugih razlogov za izpodbijanje pravnih dejanj. Poleg tega se lahko v zvezi s „skladnimi kritji“ (tj. izpolnitvami, ki so bile v celoti v skladu s terjatvijo upnika, kot je poplačilo zapadle terjatve z običajnimi plačilnimi sredstvi) pravna dejanja razglasijo za nična iz tega razloga le, če je upnik vedel ali bi moral vedeti, da dolžnik ni sposoben plačati svojih dolgov ali da je bil vložen predlog za uvedbo postopka v primeru insolventnosti. Nazadnje so v tej določbi navedene nekatere vrste pravnih dejanj, ki jih ni mogoče razglasiti za nična iz tega razloga.

Člen 7 določa drugi specifični razlog za izpodbijanje pravnih dejanj, in sicer prenizko vrednotena pravna dejanja. Ta razlog ne zajema le daril ali drugih donacij, temveč tudi pravna dejanja za neobičajno nizko plačilo. Ima pomembno vlogo v pravu o zahtevkih za izpodbijanje pravnih dejanj, saj je (med drugim) učinkovito pravno sredstvo proti morebitnim prizadevanjem dolžnika, da premoženje umakne zunaj dosega upnikov tako, da ga prenese na tretje osebe, kot so družinski člani ali holdinške družbe, ob tem pa ima še naprej možnost uporabe tega premoženja.

Člen 8 določa tretji in zadnji razlog za izpodbijanje pravnih dejanj, in sicer namerno goljufivo ravnanje, tj. pravno dejanje, s katerim se ogoljufajo upniki.

Člen 9 določa splošne posledice zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj. Te vključujejo neizvršljivost terjatev, ki izhajajo iz pravnega dejanja, ki je razglašeno za nično, in obveznost stranke, ki ima korist od tega pravnega dejanja, da stečajni masi v celoti povrne povzročeno škodo. Navedeni člen pojasnjuje, da obveznosti povrnitve škode stečajni masi ni mogoče pobotati s terjatvami druge stranke pravnega dejanja, ki je razglašeno za nično.

Člen 10 vsebuje določbe o pravicah druge stranke pravnega dejanja, ki je razglašeno za nično. Zlasti terjatve, ki so bile poplačane s pravnim dejanjem, ki je razglašeno za nično, oživijo, če stranka poravnava škodo stečajni masi.

V členu 11 je obravnavana odgovornost tretjih oseb: vsak dedič ali univerzalni naslednik druge stranke pravnega dejanja, ki je razglašeno za nično, nasledi navedeno stranko, tudi glede pravnih posledic zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj. Posamezni nasledniki so odgovorni le, če so premoženje pridobili po prenizki ceni ali če so vedeli ali bi morali vedeti za okoliščine, na katerih temelji zahtevek za izpodbijanje pravnih dejanj.

Člen 12 potrjuje privilegij prestrukturiranja, ki je bil uveden s členoma 17 in 18 Direktive (EU) 2019/1023. Določa, da pravila o zahtevkih za izpodbijanje pravnih dejanj iz tega naslova ne vplivajo na uporabo členov 17 in 18 Direktive (EU) 2019/1023.

Naslov III o izsleditvi premoženja, ki je del stečajne mase, je ciljno usmerjen poseg, ki bi ga bilo treba obravnavati v okviru Uredbe (EU) 2015/848, ki določa, da lahko stečajni upravitelji načeloma tudi v drugih državah članicah izvajajo pooblastila, ki so jim podeljena s pravom države članice, v kateri je uveden glavni postopek v primeru insolventnosti in v kateri so imenovani. Ciljna pravila iz navedenega naslova so osredotočena na dostop stečajnih upraviteljev do različnih registrov, ki vsebujejo ustrezne informacije o premoženju, ki je del ali bi moralo biti del stečajne mase. Nekateri nacionalni elektronski registri so javni ali celo

dostopni prek enotnih platform za povezovanje, ki jih je vzpostavila EU, kot je sistem za medsebojno povezovanje registrov insolventnosti (IRI)²⁴. Določbe predlagane direktive razširjajo obseg registrov, ki so dostopni stečajnim upraviteljem, na nekatere registre, ki niso javno dostopni, kot so tisti, ki so bili prvotno vzpostavljeni v okviru EU za preprečevanje pranja denarja (nacionalni osrednji registri bančnih računov ali informacije o skladih v registrih držav članic o dejanskem lastništvu). Naslov III poleg tega države članice zavezuje, da nedomačim stečajnim upraviteljem zagotovijo neposreden in hiter dostop do registrov iz Priloge (če so v državi članici že na voljo).

V skladu s členom 13 morajo države članice določiti stečajna sodišča na svojem ozemlju, ki bodo imela neposreden dostop do nacionalnih centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov, kot so centralizirani registri bančnih računov ali elektronski sistemi za pridobivanje podatkov, vzpostavljeni v skladu s členom 32a Direktive (EU) 2015/849²⁵. Države članice so morale v skladu z Direktivo (EU) 2015/849 vzpostaviti centralizirane avtomatizirane mehanizme, s katerimi je mogoče identificirati katere koli fizične ali pravne osebe, ki imajo ali obvladujejo plačilne račune, bančne račune, identificirane s številko IBAN, in sefe pri kreditni ustanovi. Z direktivo o preprečevanju pranja denarja je poleg tega finančnoobveščevalnim enotam držav članic omogočen takojšen in nefiltriran dostop do teh registrov. Direktiva (EU) 2019/1153²⁶ organom kazenskega pregona, ki jih v ta namen imenujejo države članice, omogoča neposreden in takojšen dostop do nacionalnih registrov bančnih računov, kadar je tak dostop potreben za opravljanje njihovih nalog v boju proti hudim kaznivim dejanjem. V skladu z navedeno direktivo je treba neposreden dostop omogočiti tudi uradnikom za odvzem premoženjske koristi. Člen 12 bo zagotovil, da bodo imela neposreden dostop do registrov bančnih računov ali elektronskih sistemov za pridobivanje podatkov le stečajna sodišča, ki so ustrezno imenovana in uradno priglašena Komisiji.

V členih 14 in 15 so pojasnjeni posebni pogoji za dostop imenovanih sodišč do registrov bančnih računov. Imenovana sodišča bodo imela dostop do nacionalnih centralnih registrov bančnih računov svoje države članice in drugih držav članic prek enotne točke dostopa do registrov bančnih računov, ko bo vzpostavljen in operativen sistem povezovanja centralnih registrov držav članic²⁷.

Člen 16 se nanaša na vodenje dnevnikov o iskanjih po registrih bančnih računov.

Člen 17 vsebuje določbe o dostopu stečajnih upraviteljev do registrov informacij o dejanskem lastništvu. To vključuje dostop do nacionalnega registra ali registrov dejanskega lastništva, vzpostavljenih v državi članici, v kateri je uveden postopek, in dostop do sistema povezovanja registrov dejanskega lastništva. Pravna podlaga za te registre je določena v členu 30(3) in členu 31(3a) Direktive (EU) 2015/849. Pravna podlaga za povezovanje teh registrov je določena v členu 30(10) in členu 31(9) Direktive (EU) 2015/849. Minimalni nabor informacij v registrih dejanskega lastništva je javno dostopen gospodarskim in drugim pravnim

²⁴ https://e-justice.europa.eu/content_interconnected_insolvency_registers_search-246-en.do

²⁵ Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 849, 9.7.2018, str. 1).

²⁶ Direktiva (EU) 2019/1153 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o določitvi pravil za lažjo uporabo finančnih in drugih informacij za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona nekaterih kaznivih dejanj ter o razveljavitvi Sklepa Sveta 2000/642/PNZ (UL L 186, 11.7.2019, str. 122).

²⁷ Evropska komisija v predlogu šeste direktive o preprečevanju pranja denarja predlaga povezovanje nacionalnih centralnih registrov bančnih računov na ravni EU. Glej člena 14 in 15 predloga (COM(2021) 423 final z dne 20. julija 2021). V Evropskem parlamentu in Svetu trenutno potekajo pogajanja o predlogu.

subjektom. Za sklade in podobne pravne ureditve dostop do tega minimalnega nabora informacij ni javen, temveč je odvisen od izkazanega upravičenega interesa. V členu 17 je pojasnjeno, da upravičen interes obstaja, kadar informacije o skladih in podobnih pravnih ureditvah potrebuje stečajni upravitelj za identifikacijo in izsleditev premoženja za postopek v primeru insolventnosti, v katerem je imenovan, dostop pa je omejen na vnaprej določen obseg informacij.

Člen 18 določa pravila o neposrednem in hitrem dostopu stečajnih upraviteljev do nacionalnih registrov, ki vsebujejo informacije o premoženju. V tem okviru bi morali registri premoženja vključevati registre iz Priloge k predlagani direktivi, če so ti registri na voljo v zadevni državi članici. Poleg tega morajo v skladu s to določbo stečajni upravitelji, imenovani v drugih državah članicah, imeti enake pogoje dostopa kot stečajni upravitelji, imenovani v državah članicah, v katerih je register premoženja.

Cilj naslova IV o postopkih *pre-pack* je zagotoviti, da so ti postopki, ki na splošno veljajo za učinkovite pri poplačilu vrednosti premoženja upnikom, strukturirano na voljo v ureditvah vseh držav članic na področju insolventnosti. V postopku *pre-pack* se prodaja dolžnikovega podjetja (ali njegovega dela) pripravi in izpogaja pred formalno uvedbo postopka v primeru insolventnosti. To omogoča izvedbo prodaje in pridobitev iztržka kmalu po začetku formalnega postopka v primeru insolventnosti, namenjenega likvidaciji podjetja. Ta predlog vključuje številne zaščitne ukrepe za zagotovitev, da se vzpostavi stik s potencialnimi kupci in da se s konkurenčnim postopkom prodaje doseže najboljša možna tržna vrednost. Ti zaščitni ukrepi so oblikovani tako, da imajo države članice možnost izbire med zagotavljanjem konkurenčnosti, preglednosti in poštenosti postopka prodaje, ki se izvaja v (običajno zaupni) pripravljalni fazi, ter izvedbo hitre javne dražbe po uvedbi formalnega postopka v fazi likvidacije.

Države članice morajo v skladu s členom 19 v svojo ureditev na področju insolventnosti vključiti postopek *pre-pack*, ki je sestavljen iz dveh zaporednih faz (pripravljalne faze in faze likvidacije).

V členu 20 je obravnavano razmerje med predlagano direktivo in drugimi instrumenti Unije. Določeno je, da se faza likvidacije šteje za postopek v primeru insolventnosti, kot je opredeljen v členu 2, točka 4, Uredbe (EU) 2015/848. Državam članicam tudi prepušča možnost, da nadzornike obravnavajo kot stečajne upravitelje, kot so opredeljeni v členu 2, točka 5, Uredbe (EU) 2015/848. V zadnjem odstavku določbe je pojasnjeno razmerje med predlagano direktivo in Direktivo Sveta 2001/23/ES v skladu s sodbo Sodišča Evropske unije v zadevi Heiploeg. V skladu s to določbo se za namene uporabe člena 5(1) Direktive 2001/23/ES faza likvidacije v okviru postopka *pre-pack* šteje za postopek v primeru insolventnosti, ki je bil uveden za likvidacijo premoženja odsvojitelja pod nadzorom pristojnega organa.

V členu 21 so določena pravila o pristojnosti za postopke *pre-pack*. V tem členu je pojasnjeno, da je sodišče, ki je mednarodno pristojno za glavni postopek v primeru insolventnosti dolžnika, pristojno tudi za postopek *pre-pack*.

Člen 22 določa pravila o nadzorniku, ki je glavni akter v pripravljalni fazi postopka *pre-pack*. V njem so navedene naloge, ki jih mora nadzornik opraviti, da bi usmerjal postopek prodaje in poiskal morebitne kupce. Nadzornik mora kot „potencialni stečajni upravitelj“ izpolnjevati vsa merila za upravičenost, ki so v skladu z insolvenčnim pravom v državi članici, v kateri se začne postopek *pre-pack*, potrebna za imenovanje stečajnega upravitelja, s čimer se zagotovi, da v dveh naslednjih fazah postopka *pre-pack* obe vlogi opravlja ista oseba.

Člen 23 (s potrebnimi spremembami) razširja uporabo pravil o prekinitvi posameznih postopkov izvršbe zoper dolžnika iz členov 6 in 7 Direktive (EU) 2019/1023 na pripravljajno fazo postopka *pre-pack*, če je izpolnjen pogoj glede verjetnosti insolventnosti ali razglasitve insolventnosti dolžnika.

V členu 24 so obravnavana načela, ki se uporabljajo za postopek prodaje dolžnikovega podjetja. Nadzornik mora zagotoviti, da je postopek prodaje, ki običajno zaupno poteka v pripravljajni fazi, konkurenčen, pregleden, pošten in v skladu s tržnimi standardi. Teh načel ni treba upoštevati le, če se država članica odloči, da bo za sodišče uvedla obveznost izvajanja hitre javne dražbe po začetku faze likvidacije.

Člen 25 zagotavlja, da je nadzornik ob začetku faze likvidacije v okviru postopka *pre-pack* imenovan za stečajnega upravitelja.

Člen 26 obravnava postopek odobritve prodaje dolžnikovega podjetja, ki jo v fazi likvidacije opravi stečajno sodišče. Sodišče mora v skladu z odstavkom 1 oceniti, ali je postopek prodaje, ki je potekal v pripravljajni fazi, v skladu z veljavnimi načeli in pogoji. Če sodišče ne potrdi prodaje podjetja pridobitelju, ki ga je predlagal nadzornik, se postopek v primeru insolventnosti, uveden na začetku faze likvidacije, nadaljuje brez zaključka prodaje v okviru postopka *pre-pack*. V skladu z odstavkom 2 morajo tiste države članice, ki se odločijo, da je treba javno dražbo izvesti na začetku faze likvidacije, uporabiti najboljšo ponudbo, prejeta v pripravljajni fazi, kot začetno ponudbo, ki deluje kot spodnja meja nakupne cene, tako da drugi ponudniki ne morejo zbijati nakupne cene. Poleg tega so v skladu s tem odstavkom zaščitni ukrepi, ki se zagotovijo ponudniku, ki predloži začetno ponudbo, sorazmerni in se uporabljajo, če ne ovirajo dejanske konkurence.

Člen 27 vsebuje določbe o odstopu neizpolnjenih pogodb, tj. pogodb med dolžnikom in nasprotno stranko, po katerih imata stranki ob uvedbi postopka v primeru insolventnosti še vedno obveznosti, ki jih morata izpolniti. Takšne pogodbe bi bilo treba praviloma prenesti na pridobitelja podjetja, tudi brez soglasja nasprotne stranke.

Člen 28 določa, da se podjetje ali njegov del s prodajo v okviru postopka *pre-pack* pridobi brez dolgov in obveznosti.

Člen 29 zagotavlja, da pritožbe zoper odobreno prodajo v okviru postopka *pre-pack* ne odložijo izvedbe dogovora o prodaji in s tem unovčenja premoženja. V skladu s to določbo imajo lahko take pritožbe odločilni učinek na realizacijo prodaje le, če pritožnik zagotovi ustrezno jamstvo za kritje morebitne škode, ki bi nastala zaradi takšne odložitve. Hkrati je s členom 29 sodišču, ki odloča o pritožbi, dana diskrecijska pravica, da pritožnika, ki je fizična oseba, v celoti ali delno oprosti predložitve jamstva, če meni, da je taka oprostitvev primerna glede na okoliščine zadevnega primera.

V členu 30 je pojasnjeno, da bi morala merila za izbor najboljše ponudbe ustrezati merilom, ki se uporabljajo za izbor med konkurenčnimi ponudbami v standardnih postopkih v primeru insolventnosti.

Člen 31 določa, da sta nadzornik in stečajni upravitelj v postopku *pre-pack* osebno odgovorna za vsakršno škodo, ki jo povzročita z neupoštevanjem svojih obveznosti.

Člen 32 določa dodatne zaščitne ukrepe za primere, ko je potencialni kupec stranka, ki je tesno povezana z dolžnikom. Dodatni zaščitni ukrepi vključujejo obveznost stečajnega upravitelja, da v primerih, ko edina ponudba prihaja od tesno povezane stranke, oceni, ali ponudba opravi preizkus največje koristi za upnike. Če je rezultat ocene negativen, bi moral stečajni upravitelj ponudbo zavrnil.

Člen 33 vsebuje različne določbe, katerih cilj je čim bolj povečati vrednost podjetja, ki se prodaja. S tem se zagotavlja, da se vmesno financiranje išče z najnižjimi možnimi stroški in da so ponudniki vmesnega financiranja upravičeni do nekaterih zaščitnih ukrepov. S tem členom je tudi prepovedana dodelitev predkupnih pravic ponudnikom, saj bi možnost uveljavljanja takih pravic škodila konkurenci v okviru postopka prodaje. Neka druga določba omejuje možnost kreditnega oddajanja ponudb na del zneska zavarovane terjatve do dolžnika.

Člen 34 varuje interese upnikov med postopkom *pre-pack*. To vključuje pravico do izjave med postopkom in praviloma uskladitev zahtev za sprostitev pravic iz jamstva s tistimi, ki bi se uporabljale v postopkih v primeru insolventnosti v skladu z nacionalnim pravom.

V členu 35 so obravnavani primeri, v katerih je za pridobitev podjetja v postopku *pre-pack* potrebna odločba organa, pristojnega za konkurenco.

Naslov V o dolžnostih direktorjev je del ukrepov za povečanje vrednosti stečajne mase. Čeprav predlagana direktiva ne vsebuje harmonizirane opredelitve pojma „direktor“, bi morale države članice pri prenosu določb iz tega naslova upoštevati, da bi bilo treba pojem „direktor“ razumeti široko. To je v skladu s predlogom iz zakonodajnega vodnika o insolvenčnem pravu, ki ga je pripravila Komisija Združenih narodov za mednarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL)²⁸, v skladu s katerim se „kot splošno vodilo [...] oseba lahko šteje za direktorja, kadar je zadolžena za sprejemanje ali dejansko sprejema ali bi morala sprejemati ključne odločitve v zvezi z upravljanjem podjetja“. Direktorji so običajno med prvimi, ki ugotovijo, ali se podjetje približuje insolventnosti ali pa že presega njen prag. Zato bi morala biti njihova dolžnost, da pravočasno vložijo predlog za uvedbo postopka v primeru insolventnosti. V predlagani direktivi je določen rok za izpolnitev te obveznosti pod grožnjo civilne odgovornosti. Določbe iz tega naslova so minimalna harmonizacijska pravila, zato lahko države članice ohranijo ali uvedejo strožje obveznosti za direktorje podjetij na robu insolventnosti.

Naslov VI vsebuje pravila o poenostavljenem postopku prenehanja za mikropodjetja. Nacionalni insolvenčni okviri niso vedno primerni za ustrezno in sorazmerno obravnavo insolventnih mikropodjetij. Mikropodjetja redko vložijo predlog za uvedbo standardnih postopkov v primeru insolventnosti, ko pa ga, je pogosto prepozno, da bi ohranila svojo vrednost. V številnih državah članicah se likvidacija takih podjetij ne izvaja v skladu s pravili, saj standardni postopki v primeru insolventnosti niso dostopni ali pa je uvedba takšnih postopkov zavrnjena. To se zgodi, če v stečajni masi ni premoženja ali če vrednost premoženja ne pokriva upravnih stroškov postopka. Cilj predlagane direktive je torej zagotoviti, da mikropodjetja, tudi tista brez premoženja, prenehajo na ustrezen način z uporabo hitrega in stroškovno učinkovitega postopka. Glavni cilj določb iz naslova VI je poenostaviti postopek in znižati povezane upravne stroške. Tako se na primer v postopku praviloma ne bi smel imenovati stečajni upravitelj, saj je posredovanje stečajnega upravitelja glavni stroškovni dejavnik v postopkih v primeru insolventnosti, poslovanje teh podjetij pa običajno ni tako zapleteno, da bi bilo treba imenovati stečajnega upravitelja. Podobno je v predlagani direktivi določeno, da bi moral dolžnik praviloma ves čas postopka ohraniti nadzor nad premoženjem in posli podjetja. Še en dejavnik, ki znižuje stroške, je možnost, da sodišče unovči premoženje prek elektronskega dražbenega sistema, ki bi ga morala vzpostaviti vsaka država članica kot del svojega poenostavljenega postopka za mikropodjetja.

²⁸ UNCITRAL Legislative Guide on Insolvency Law, Part four: Directors' obligations in the period approaching insolvency (including in enterprise groups) (Zakonodajni vodnik UNCITRAL o insolvenčnem pravu – Četrti del: Obveznosti direktorjev v obdobju, ki se približuje plačilni nesposobnosti (tudi v skupinah podjetij)), str. 19 (točka 15).

V skladu s členom 38 morajo države članice v svojo nacionalno zakonodajo o postopkih v primeru insolventnosti vključiti pravila, ki omogočajo likvidacijo mikropodjetij s poenostavljenim postopkom, skladnim s standardi iz naslova VI. Ta določba obravnava tudi pogoj insolventnosti za začetek poenostavljenega postopka prenehanja in obravnavo primerov „brez premoženja“.

V členu 39 je pojasnjeno, da bi moralo biti imenovanje stečajnega upravitelja v poenostavljenem postopku prenehanja izjema.

V skladu s členom 40 morajo države članice omogočiti uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev za vso komunikacijo med pristojnim organom in po potrebi stečajnim upraviteljem ter strankami v postopku.

Člen 41 določa, da se poenostavljeni postopek prenehanja lahko začne na predlog mikropodjetja ali upnika. Za poenostavitev postopka za vložitev predloga bo na podlagi izvedbenega akta Komisije oblikovan standardni obrazec.

V členu 42 je obravnavana odločitev o začetku poenostavljenega postopka prenehanja, vključno z razlogi, na podlagi katerih lahko pristojni organ zavrne začetek postopka.

V členu 43 je navedeno, da mora dolžnik praviloma ves čas postopka ohraniti nadzor nad svojim premoženjem in posli.

Člen 44 določa, da mora imeti dolžnik dostop do prekinitve posameznih postopkov izvršbe. Vendar lahko pristojni organ v vnaprej določenih okoliščinah za vsak primer posebej izvzame nekatere terjatve.

V členu 45 je zagotovljena objava začetka poenostavljenega postopka prenehanja.

V členu 46 sta obravnavana prijava in priznanje terjatev upnikov v poenostavljenem postopku prenehanja. Ta določba predpostavlja, da se večina terjatev prijavi na podlagi pisne izjave, ki jo predloži dolžnik. Poleg terjatev, vključenih v navedeno izjavo, lahko upniki prijavijo dodatne terjatve. Za poenostavitev postopka priznanja se šteje, da so terjatve, navedene v dolžnikovi izjavi, priznane, razen če jim upnik izrecno nasprotuje.

Člen 47 vsebuje posebne določbe o začetku in vodenju postopkov v zvezi z zahtevki za izpodbijanje pravnih dejanj v okviru poenostavljenega postopka prenehanja za mikropodjetja.

V členu 48 je obravnavano oblikovanje stečajne mase z določitvijo, katero premoženje je vključeno, in zagotavljanjem, da pristojni organi jasno opredelijo, katero premoženje je izključeno iz stečajne mase in ga zato lahko dolžnik obdrži, če je dolžnik podjetnik.

Člen 49 določa, da se pristojni organ po oblikovanju stečajne mase odloči, ali (a) bo unovčil premoženje ali (b) takoj zaključil poenostavljeni postopek prenehanja, ker je zaradi vrednosti premoženja unovčevanje nerazumno. S to določbo je tudi določeno, da bi bilo treba dolžnikovo premoženje unovčiti na elektronski javni dražbi, razen če pristojni organ meni, da je glede na naravo premoženja ali okoliščine postopka za prodajo premoženja primernejša uporaba drugih sredstev.

V skladu s členom 50 morajo države članice vzpostaviti in upravljati eno ali več elektronskih dražbenih platform za unovčevanje premoženja stečajne mase v postopkih v primeru insolventnosti. Ta določba državam članicam tudi omogoča, da določijo, da lahko uporabniki takšnih platform oddajo tudi ponudbe za nakup dolžnikovega podjetja kot delujočega podjetja. Platforma ali platforme bi morale biti na voljo v poenostavljenih postopkih prenehanja, čeprav se lahko države članice odločijo, da uporabo razširijo tudi na druge postopke v primeru insolventnosti. Določba zavezuje države članice, da omogočijo dostop do platforme ali platform vsem prebivalcem ali tistim, ki imajo statutarni sedež na ozemlju EU.

Člen 51 po zgledu drugih projektov EU za povezovanje decentraliziranih elektronskih registrov (npr. sistema povezovanja poslovnih registrov (BRIS), sistema povezovanja registrov insolventnosti (IRI)) od Komisije zahteva, da vzpostavi sistem, ki povezuje nacionalne elektronske dražbene sisteme prek evropskega portala e-pravosodje, ki bi se moral uporabljati kot osrednja točka elektronskega dostopa. Dodana vrednost takega sistema povezovanja je dostopnost vseh dražb prek enotne platforme, ki je na voljo v vseh uradnih jezikih EU. Tehnične specifikacije tega sistema povezovanja bodo določene z izvedbenim aktom ali izvedbenimi akti. Odločitve v zvezi z razvojem informacijske tehnologije in oddajo javnih naročil bo moral predhodno odobriti Odbor Evropske komisije za informacijsko tehnologijo in kibernetiko in varnost.

V členu 52 so obravnavani stroški vzpostavitve in povezovanja elektronskih dražbenih sistemov, člen 53 pa določa odgovornosti Komisije v zvezi z obdelavo osebnih podatkov v sistemu povezovanja elektronskih dražbenih platform.

Člen 54 določa pravila o prodaji premoženja, ki je del stečajne mase, z elektronsko dražbo v poenostavljenem postopku prenehanja.

Člen 55 ureja sklep o končanju poenostavljenega postopka prenehanja in določa, da bi bilo treba v takem sklepu določiti obdobje do odpusta dolgov.

Člen 56 določa načelo, v skladu s katerim bi morali ne le dolžniki, ki so podjetniki, temveč tudi ustanovitelji, lastniki ali člani mikropodjetja z neomejeno odgovornostjo, ki so osebno odgovorni za dolžnikove dolgove, imeti učinkovit dostop do popolnega odpusta dolgov po končanju poenostavljenega postopka prenehanja. Pogoje, razloge, obdobje in druge okoliščine postopka do odpusta dolgov je treba določiti v skladu s pravili iz naslova III Direktive (EU) 2019/1023.

V členu 57 je pojasnjeno, da bi bilo treba postopke v zvezi z osebnimi jamstvi, zagotovljenimi za poslovne potrebe mikropodjetij, uskladiti ali združiti z ustreznim poenostavljenim postopkom prenehanja istega mikropodjetja.

Naslov VII vsebuje določbe o upniškem odboru. Upniški odbor je ključno orodje za zagotovitev, da se postopki v primeru insolventnosti vodijo na način, ki ščiti interese upnikov in zagotavlja udeležbo posameznih upnikov, ki sicer zaradi omejenih sredstev ali geografske oddaljenosti morda ne bi sodelovali v postopku. Cilj določb iz navedenega naslova je torej okrepiti položaj upnikov v postopku. To se doseže z zagotovitvijo, da se upniški odbor ustanovi na podlagi soglasja skupščine upnikov, in določitev minimalnih harmonizacijskih pravil v zvezi s ključnimi vidiki, kot so imenovanje članov in sestava odbora, delovne metode, funkcija odbora ter osebna odgovornost njegovih članov.

V členu 58 so obravnavane zahteve za ustanovitev upniškega odbora z določitvijo načela, da je treba odločitev o ustanovitvi upniškega odbora sprejeti na skupščini upnikov. Na podlagi tega člena lahko države članice tudi omogočijo upnikom, da upniški odbor ustanovijo že ob vložitvi predloga za uvedbo postopka v primeru insolventnosti (in pred začetkom postopka), hkrati pa zagotovijo, da se skliče prva skupščina upnikov, ki odloča o njegovem nadaljevanju in sestavi. Poleg tega imajo države članice po nacionalnem pravu diskrecijsko pravico, da izključijo možnost ustanovitve upniškega odbora v postopkih v primeru insolventnosti, kadar stroški ustanovitve in delovanja takšnega odbora niso sorazmerni z vrednostjo, ki jo ustvari.

Člen 59 določa postopek imenovanja članov upniškega odbora in zahteve za pravično zastopnost upnikov v tem odboru.

Člen 60 določa načelo, da upniški odbor zastopa izključno interese vseh upnikov in deluje neodvisno od stečajnega upravitelja. Na podlagi tega člena lahko države članice tudi ohranijo nacionalne določbe, ki omogočajo ustanovitev več kot enega upniškega odbora, ki zastopa

različne skupine upnikov. Člena 61 in 62 določata število članov ter zahteve za razrešitev in zamenjavo člana upniškega odbora.

V členu 63 je opredeljena minimalna ureditev dela upniškega odbora, vključno s postopki glasovanja.

Člen 64 določa funkcijo ter minimalne pravice, dolžnosti in pooblastila upniškega odbora, kot so pravica do izjave v postopku zaradi insolventnosti, dolžnost nadzora nad stečajnim upraviteljem in pristojnost, da se zahteva zunanje svetovanje o določenih zadevah.

V členu 65 so opredeljene zahteve glede stroškov, ki jih ima upniški odbor pri uveljavljanju svojih pravic in opravljanju svojih nalog, ter zahteve glede prejemkov članov.

Za člane upniškega odbora veljajo tudi posebne določbe o odgovornosti v skladu s členom 66.

Nazadnje je s členom 67 zagotovljena pravica do pritožbe zoper odločitve upniškega odbora, kadar je ta odbor pooblaščen za odobritev odločitev v skladu z nacionalnim pravom.

V naslovu VIII so obravnavani ukrepi za krepitev preglednosti nacionalne zakonodaje o postopkih v primeru insolventnosti. V skladu z njim morajo države članice za vlagatelje pripraviti in redno posodabljati jasno opredeljen standardni informativni pregled s praktičnimi informacijami o glavnih značilnostih nacionalne zakonodaje o postopkih v primeru insolventnosti. Ta informativni pregled mora biti na voljo na portalu e-pravosodje. V okviru vsebin, ki jih zagotavlja Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah²⁹, je na portalu e-pravosodje že na voljo nekaj informacij o nacionalnih ureditvah držav članic na področju insolventnosti. Vendar vsebina teh obstoječih nacionalnih strani ni usklajena na način, ki bi vlagateljem omogočal enostavno primerjavo različnih ureditev.

V členu 68 so določene zahteve glede vsebine in objave informativnega pregleda s ključnimi informacijami, ki bi moral vključevati bistvene značilnosti nacionalnega prava o postopkih v primeru insolventnosti.

V naslovu IX je navedena končna določba predlagane direktive. V členu 69 so uvedene zahteve za vlogo Odbora za prestrukturiranje in insolventnost iz člena 30 Direktive (EU) 2019/1023. V členu 70 je uvedena klavzula o pregledu, člen 71 pa določa pogoje za prenos predlagane direktive. Člen 72 določa datum začetka veljavnosti predlagane direktive, v členu 73 pa je določeno, na koga je predlagana direktiva naslovljena.

²⁹ Odločba Sveta z dne 28. maja 2001 o ustanovitvi Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah (2001/470/ES). Informacije o nacionalnih zakonodajah o insolventnosti, pripravljene v okviru Evropske pravosodne mreže, so na voljo na evropskem portalu e-pravosodje na povezavi: <https://e-justice.europa.eu/447/SL/insolvencybankruptcy>.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o harmonizaciji nekaterih vidikov insolvenčnega prava**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora³⁰,ob upoštevanju mnenja Odbora regij³¹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Cilj te direktive je prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga in odpraviti ovire za uresničevanje temeljnih svoboščin, kot sta prosti pretok kapitala in svoboda ustanavljanja, ki izhajajo iz razlik med nacionalnimi zakonodajami in postopki na področju insolventnosti.
- (2) Velike razlike v materialnem insolvenčnem pravu, ki so potrjene z Uredbo (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta³², ustvarjajo ovire na notranjem trgu, saj zmanjšujejo privlačnost čezmejnih naložb, kar vpliva na čezmejni pretok kapitala v Uniji ter v tretje države in iz njih.
- (3) Postopki v primeru insolventnosti zagotavljajo prenehanje ali prestrukturiranje podjetij ali podjetnikov v finančnih in gospodarskih težavah v skladu s predpisi. Ti postopki so ključni pri finančnih naložbah, saj določajo končno vrednost poplačljivosti takih naložb. Različna pravila med državami članicami prispevajo k povečanju pravne negotovosti in nepredvidljivosti glede izida postopkov v primeru insolventnosti, kar povečuje ovire zlasti za čezmejne naložbe na notranjem trgu. Velika razhajanja v vrednosti poplačljivosti in času, potrebnem za dokončanje postopkov v primeru insolventnosti v Uniji, negativno vplivajo na predvidljivost stroškov za upnike in vlagatelje v čezmejnih primerih na notranjem trgu.
- (4) Povezovanje notranjega trga na področju insolvenčne zakonodaje, ki je cilj te direktive, je ključno orodje za učinkovitejše delovanje kapitalskih trgov v Evropski uniji, vključno z boljšim dostopom do financiranja podjetij. Zato je treba določiti minimalne zahteve na ciljnih področjih nacionalnih postopkov v primeru

³⁰ UL C [...], [...], str. [...].

³¹ UL C [...], [...], str. [...].

³² Uredba (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (UL L 141, 5.6.2015, str. 19).

insolventnosti, ki pomembno vplivajo na učinkovitost in trajanje takih postopkov, zlasti na čezmejne postopke v primeru insolventnosti.

- (5) Da se zaščiti vrednost stečajne mase za upnike, bi morala nacionalna insolvenčna zakonodaja vključevati učinkovita pravila, ki omogočajo razveljavitev pravnih dejanj, ki so v škodo upnikov in so bila dokončno izvedena pred začetkom postopka v primeru insolventnosti (zahtevki za izpodbijanje pravnih dejanj). Ker je cilj zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj odpraviti škodljive učinke pravnega dejanja za stečajno maso, je primerno, da se kot ustrezen trenutek navede dokončanje vzroka za to škodo, in sicer dokončna izvedba pravnega dejanja in ne izvršitev izpolnitve. Na primer, v primeru elektronskega prenosa denarja ustrezen trenutek ne bi smel biti trenutek, ko dolжник naroči finančni instituciji, naj prenese denar na upnika (izpolnitev pravnega dejanja), temveč trenutek, ko se znesek vknjiži v dobro upnikovega računa (dokončna izvedba pravnega dejanja). Pravila o zahtevkih za izpodbijanje pravnih dejanj bi morala omogočati tudi odškodnino iz stečajne mase za škodo, ki jo takšna pravna dejanja povzročijo upnikom.
- (6) Obseg pravnih dejanj, ki bi jih bilo mogoče izpodbijati na podlagi pravil o zahtevkih za izpodbijanje pravnih dejanj, bi bilo treba opredeliti široko, da bi se z njim zajela vsa človeška ravnanja s pravnim učinkom. Načelo enakega obravnavanja upnikov pomeni, da bi morala pravna dejanja vključevati tudi opustitve, saj ni bistvene razlike, če upniki utrpijo škodo zaradi dejanja ali pasivnosti zadevne strani. Na primer, ni pomembno, ali se dolжник aktivno odpove terjatvi do svojega dolžnika ali pa ostane pasiven in dopusti, da terjatev zastara. Nadaljnji primeri opustitev, ki so lahko predmet zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj, vključujejo opustitev izpodbijanja neugodne sodbe ali drugih odločb sodišč ali javnih organov ali opustitev registracije pravice intelektualne lastnine. Iz istega razloga pravila o izpodbijanju ne bi smela biti omejena na pravna dejanja dolžnika, temveč bi morala vključevati tudi pravna dejanja nasprotne stranke ali tretje osebe. Po drugi strani pa bi morala pravila o izpodbijanju veljati le za pravna dejanja, ki škodijo vsem upnikom.
- (7) Da se zaščitijo legitimna pričakovanja dolžnikove nasprotne stranke, bi moral biti vsak poseg v veljavnost ali izvršljivost pravnega dejanja sorazmeren z okoliščinami, v katerih je to dejanje dokončno izvedeno. Takšne okoliščine bi morale vključevati dolžnikov namen, seznanjenost nasprotne stranke ali časovni razpon med dokončno izvedbo pravnega dejanja in začetkom postopka v primeru insolventnosti. Zato je treba razlikovati med različnimi specifičnimi razlogi za izpodbijanje, ki temeljijo na skupnih in tipičnih vzorcih dejstev ter ki bi morali dopolnjevati splošne osnovne pogoje za zahtevke za izpodbijanje pravnih dejanj. Vsak poseg bi moral tudi spoštovati temeljne pravice iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (8) V okviru zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj bi bilo treba razlikovati med pravnimi dejanji, pri katerih je bila terjatev nasprotne stranke zapadla in izvršljiva ter je bila poplačana na dogovorjeni način (skladna kritja), in pravnimi dejanji, pri katerih izpolnitev ni bila v celoti v skladu s terjatvijo upnika (neskladna kritja). Neskladna kritja vključujejo zlasti predčasna plačila, poplačilo z neobičajnim plačilnim sredstvom, naknadno zavarovanje doslej nezavarovane terjatve, ki ni bilo dogovorjeno že v prvotnem sporazumu o dolgu, dodelitev pravice do izredne odpovedi pogodbe ali druge spremembe, ki niso bile predvidene v osnovni pogodbi, opustitev pravne obrambe ali ugovorov ali priznanje izpodbijanih dolgov. V primeru skladnih kritij se je mogoče na prednost kot razlog za izpodbijanje sklicevati le, če je upnik pravnega dejanja, ki ga je mogoče razglasiti za nično, v času posla vedel ali bi moral vedeti, da je dolжник insolventen.

- (9) Nekatera skladna kritja, in sicer pravna dejanja, ki so opravljena neposredno za pošteno plačilo v korist stečajne mase, bi bilo treba izvzeti iz obsega pravnih dejanj, ki se lahko razglasijo za nična. Cilj navedenih pravnih dejanj je podpirati običajno vsakodnevno dejavnost dolžnikovega podjetja. Pravna dejanja, ki spadajo v to izjemo, bi morala imeti pogodbeno podlago, v zvezi z njimi pa bi morala biti potrebna neposredna izmenjava medsebojnih izpolnitev, vendar ne nujno sočasno izmenjavo izpolnitev, saj lahko v nekaterih primerih zaradi dejanskih okoliščin pride do neizogibnih zamud. Vendar ta izjema ne bi smela zajemati odobritve kredita. Poleg tega bi morali biti izpolnitev in nasprotna izpolnitev v okviru navedenih pravnih dejanj vrednostno enakovredni. Hkrati bi morala nasprotna izpolnitev koristiti premoženju, ne pa tretji osebi. Ta izjema bi morala zajemati zlasti takojšnje plačilo blaga, plač ali pristojbin za storitve, zlasti za pravne ali ekonomske svetovalce; gotovinsko ali kartično plačilo blaga, ki je potrebno za dolžnikovo vsakodnevno dejavnost; dobavo blaga, proizvodov ali storitev proti plačilu s povratno pošto; vzpostavitev zavarovalne pravice proti izplačilu posojila; takojšnje plačilo javnih dajatev kot nadomestilo za uporabo (npr. vstop na javne površine ali v javne ustanove).
- (10) Novo ali vmesno financiranje, zagotovljeno med poskusom prestrukturiranja, vključno s postopkom preventivne insolventnosti iz naslova II Direktive (EU) 2019/1023 Evropskega parlamenta in Sveta³³, bi moralo biti zaščiteno v poznejših postopkih v primeru insolventnosti. Posledično zahtevki za izpodbijanje pravnih dejanj na podlagi prednosti ne bi smeli biti dovoljeni zoper plačila ali zavarovanje s premoženjem v korist ponudnikov takšnega novega ali vmesnega financiranja, če se navedena plačila ali zavarovanja s premoženjem izvedejo v skladu s terjatvami ponudnikov. Takšna plačila ali zavarovanja s premoženjem bi bilo zato treba obravnavati kot pravna dejanja, opravljena neposredno za pošteno plačilo v korist stečajne mase.
- (11) Glavna posledica razglasitve ničnosti pravnega dejanja v postopku za izpodbijanje pravnega dejanja je obveznost stranke, ki ima korist od pravnega dejanja, razglašenega za nično, da stečajni masi povrne škodo, ki jo je povzročilo takšno pravno dejanje. Odškodnina bi morala v skladu z veljavnim splošnim civilnim pravom vključevati prejemke, kadar je to ustrezno, in obresti. Odškodnina pomeni plačilo zneska, ki ustreza vrednosti prejete izpolnitve, če je v stečajno maso ni mogoče vrniti v naravi.
- (12) Stranke, ki so tesno povezane z dolžnikom, kot so sorodniki, če je dolžnik fizična oseba, ali akterji, ki opravljajo odločilne vloge v razmerju do dolžnika, ki je pravna oseba, imajo običajno informacijsko prednost v zvezi s finančnim položajem dolžnika. Da bi se preprečile zlorabe, bi bilo treba vzpostaviti dodatne zaščitne ukrepe. Zato bi bilo treba v okviru zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj uvesti pravne domneve o seznanjenosti z okoliščinami, na kateri so temeljili zahtevki za izpodbijanje pravnih dejanj, kadar je druga stranka, udeležena v pravnem dejanju, ki ga je mogoče razglasiti za nično, stranka, ki je tesno povezana z dolžnikom. Te domneve bi morale biti izpodbojne, njihov cilj pa bi moral biti obrnitev dokaznega bremena v korist stečajne mase.
- (13) Izboljšanje možnosti stečajnih upraviteljev, da identificirajo in izsledijo premoženje, ki je del stečajne mase, je bistvenega pomena za povečanje vrednosti navedene mase. Stečajni upravitelji lahko pri opravljanju svojih dolžnosti že zdaj dostopajo do

³³ Direktiva (EU) 2019/1023 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okvirih preventivnega prestrukturiranja, odpustu dolgov in prepovedih opravljanja dejavnosti ter ukrepih za povečanje učinkovitosti postopkov glede prestrukturiranja, insolventnosti in odpusta dolgov ter o spremembi Direktive (EU) 2017/1132 (Direktiva o prestrukturiranju in insolventnosti) (UL L 172, 26.6.2019, str. 18).

informacij v javnih registrih podatkov, ki so delno vzpostavljeni s pravom Unije in povezani na evropski ravni, kot so sistem povezovanja poslovnih registrov (BRIS), sistem za medsebojno povezovanje registrov insolventnosti (IRI) ali sistem povezovanja registrov dejanskega lastništva (BORIS). Vendar dostop do informacij v javnih podatkovnih zbirkah pogosto ni zadovoljiv za identifikacijo in izsleditev pomembnega premoženja, ki je ali bi moralo biti del stečajne mase. Stečajni upravitelji se pri poskusu dostopa do registrov premoženja v tujini zlasti srečujejo s praktičnimi težavami.

- (14) Zato je treba določiti določbe, ki bodo zagotovile, da bodo imeli stečajni upravitelji pri opravljanju svojih dolžnosti v postopkih v primeru insolventnosti neposreden ali posreden dostop do informacij v podatkovnih zbirkah, ki niso javno dostopne.
- (15) Takojšen neposreden dostop do centraliziranih registrov bančnih računov ali sistemov za pridobivanje podatkov je pogosto nujen za povečanje vrednosti stečajne mase. Zato bi bilo treba določiti pravila, ki bi imenovanim sodiščem držav članic, pristojnim za postopke v primeru insolventnosti, omogočala neposreden dostop do informacij v centraliziranih registrih bančnih računov ali sistemih za pridobivanje podatkov. Kadar država članica dostop do informacij o bančnih računih zagotavlja prek osrednjega elektronskega sistema za pridobivanje podatkov, bi morala ta država članica zagotoviti, da organ, ki upravlja sistem za pridobivanje podatkov, imenovanim sodiščem takoj in nefiltrirano sporoči rezultate iskanja.
- (16) Zaradi spoštovanja pravice do varstva osebnih podatkov in pravice do zasebnosti bi bilo treba neposreden in takojšen dostop do registrov bančnih računov odobriti le sodiščem, pristojnim za postopke v primeru insolventnosti, ki jih v ta namen imenujejo države članice. Stečajnim upraviteljem bi bilo zato treba omogočiti zgolj posreden dostop do informacij iz registrov bančnih računov, tako da imenovana sodišča v svoji državi članici zaprosijo za dostop in izvedbo iskanja.
- (17) Direktiva (EU) YYYY/XX Evropskega parlamenta in Sveta³⁴ [*Urad za publikacije: direktiva, ki nadomešča Direktivo (EU) 2015/849*] določa, da so centralizirani avtomatizirani mehanizmi medsebojno povezani prek enotne točke dostopa do registrov bančnih računov, ki jo razvije in upravlja Komisija. Glede na vse večji pomen zadev v primeru insolventnosti s čezmejnimi posledicami in pomen ustreznih finančnih informacij za namene povečanja vrednosti stečajne mase v postopkih v primeru insolventnosti bi morala imenovana nacionalna sodišča, pristojna v zadevah v primeru insolventnosti, imeti možnost neposrednega dostopa do centraliziranih registrov bančnih računov drugih držav članic in iskanja po njih prek enotne točke dostopa do registrov bančnih računov, vzpostavljene v skladu z Direktivo (EU) YYYY/XX [*Urad za publikacije: direktiva, ki nadomešča Direktivo (EU) 2015/849*].
- (18) Imenovana sodišča in stečajni upravitelji bi morali vse osebne podatke, pridobljene na podlagi te direktive, obdelovati v skladu z veljavnimi pravili o varstvu podatkov le, kadar je to potrebno in sorazmerno za namene identifikacije premoženja, ki pripada stečajni masi dolžnika v tekočih postopkih v primeru insolventnosti, in izsleditve tega premoženja.
- (19) Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta³⁵ zagotavlja, da se osebam, ki lahko izkažejo upravičen interes, odobri dostop do informacij o dejanskem

³⁴ UL

³⁵ Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012

lastništvu skladov in drugih vrstah pravnih ureditev v skladu s pravili o varstvu podatkov. Navedenim osebam je odobren dostop do informacij o imenu, mesecu in letu rojstva ter državi prebivališča in državljanstvu dejanskega lastnika, pa tudi o vrsti in obsegu deleža v lasti dejanskega lastnika. Bistveno je, da se stečajnim upraviteljem omogoči hiter in enostaven dostop do tega nabora informacij za opravljanje njihovih nalog, da lahko sledijo premoženju v okviru tekočih postopkov v primeru insolventnosti. Zato je treba pojasniti, da v takem primeru dostop stečajnih upraviteljev pomeni upravičen interes. Hkrati obseg podatkov, do katerih imajo stečajni upravitelji neposreden dostop, ne bi smel biti širši od obsega podatkov, do katerih imajo dostop druge strani, ki imajo upravičen interes.

- (20) Za zagotovitev učinkovitega sledenja premoženju v okviru čezmejnih postopkov v primeru insolventnosti bi bilo treba stečajnim upraviteljem, imenovanim v državi članici, omogočiti hiter dostop do registrov premoženja, tudi če so ti registri v drugi državi članici. Zato pogoji za dostop, ki veljajo za tuje stečajne upravitelje, ne bi smeli biti zahtevnejši od tistih, ki veljajo za domače stečajne upravitelje.
- (21) V okviru likvidacije v primeru insolventnosti bi morala nacionalna insolvenčna zakonodaja omogočiti, da se premoženje podjetja unovči s prodajo podjetja ali njegovega dela kot delujočega podjetja. Prodaja podjetja kot delujočega podjetja bi morala v tem okviru pomeniti prenos podjetja v celoti ali delno na pridobitelja na način, da lahko podjetje (ali njegov del) še naprej deluje kot gospodarsko produktivna enota. Prodajo podjetja kot delujočega podjetja bi bilo treba razumeti kot nasprotje prodaji premoženja podjetja po delih (likvidacija po delih).
- (22) Na splošno se domneva, da je mogoče pri likvidaciji pridobiti večjo vrednost s prodajo podjetja (ali njegovega dela) kot delujočega podjetja, ne pa z likvidacijo po delih. Za spodbujanje prodaje podjetja kot delujočega podjetja pri likvidaciji bi morale nacionalne ureditve na področju insolventnosti vključevati postopek *pre-pack*, v katerem dolžnik v finančnih težavah s pomočjo nadzornika poišče morebitne zainteresirane pridobitelje in pripravi prodajo podjetja kot delujočega podjetja pred formalno uvedbo postopka v primeru insolventnosti, tako da se lahko premoženje hitro unovči kmalu po uvedbi formalnega postopka v primeru insolventnosti. Postopek *pre-pack* bi moral biti sestavljen iz dveh faz, in sicer pripravljalne faze in faze likvidacije.
- (23) Za učinkovito vodenje postopka *pre-pack* bi moralo biti sodišče, pri katerem se tak postopek začne, pristojno tudi za odločanje o vprašanjih, ki so tesno povezana s prodajo podjetja ali njegovega dela na podlagi postopka *pre-pack*.
- (24) S postopkom *pre-pack* bi bilo treba zagotoviti, da lahko nadzornik, imenovan v pripravljalni fazi, predlaga najboljšo ponudbo, pridobljeno med postopkom prodaje, v odobritev sodišču le, če izjavi, da se po njegovem mnenju z likvidacijo po delih za upnike ne bi poplačala očitno večja vrednost, kot je tržna cena, pridobljena za podjetje (ali njegov del) kot delujoče podjetje. Vrednost podjetja kot delujočega je praviloma višja od vrednosti likvidacije po delih, ker temelji na predpostavki, da podjetje nadaljuje svojo dejavnost z minimalnimi motnjami, ima zaupanje finančnih upnikov, delničarjev in strank ter še naprej ustvarja prihodke. Zato se v zvezi z izjavo nadzornika ne bi smelo zahtevati, da se vrednotenje opravi v vsakem primeru. Nadzornik bi moral le utemeljeno ugotoviti, da prodajna cena ni bistveno nižja od iztržka, ki bi ga bilo mogoče pridobiti z likvidacijo po delih. Vendar bi bilo treba od nadzornika ali stečajnega upravitelja zahtevati strožji nadzor v primerih, ko edino

Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

obstoječo ponudbo predloži stranka, ki je tesno povezana z dolžnikom. V takih primerih bi moral nadzornik ali stečajni upravitelj ponudbo zavrniti, če ne prestane preizkusa največje koristi za upnike.

- (25) Za zagotovitev, da se podjetje proda po najboljši tržni vrednosti med postopkom *pre-pack*, bi morale države članice zagotoviti visoke standarde konkurenčnosti, preglednosti in poštenosti postopka prodaje, ki se izvaja v pripravljalni fazi, ali določiti, da sodišče po začetku faze likvidacije v okviru postopka izvede kratko javno dražbo.
- (26) Če se država članica odloči, da bo v pripravljalni fazi zahtevala visoke standarde, bi moral biti nadzornik (ki bo pozneje imenovan za stečajnega upravitelja v fazi likvidacije) odgovoren za zagotovitev, da je postopek prodaje konkurenčen, pregleden, pošten in skladen s tržnimi standardi. Za skladnost s tržnimi standardi bi bilo treba v tem okviru zahtevati, da je postopek skladen s standardnimi pravili in prakso o združitvah in pripojitvah v zadevni državi članici, kar vključuje povabilo potencialno zainteresiranim strankam k sodelovanju v postopku prodaje, razkritje istih informacij potencialnim kupcem, omogočanje izvedbe skrbnega pregleda zainteresiranim pridobiteljem in pridobivanje ponudb zainteresiranih strank na podlagi strukturiranega postopka.
- (27) Če se država članica odloči, da bo sodišče po začetku faze likvidacije izvedlo javno dražbo, bi bilo treba ponudbo, ki jo je izbral nadzornik v pripravljalni fazi, uporabiti kot začetno ponudbo na dražbi. Dolžnik bi moral imeti možnost, da ponudniku, ki predloži začetno ponudbo, ponudi spodbude, zlasti tako, da pristane na povračilo stroškov ali odstopnino, če je na javni dražbi izbrana boljša ponudba. Države članice bi morale kljub temu zagotoviti, da so takšne spodbude, ki jih dolžniki dajo ponudnikom, ki predložijo začetne ponudbe, v pripravljalni fazi, sorazmerne in da drugih potencialno zainteresiranih ponudnikov ne odvrnejo od sodelovanja na javni dražbi v fazi likvidacije.
- (28) Uvedba postopka v primeru insolventnosti ne bi smela povzročiti predčasne prekinitve pogodb, na podlagi katerih imajo stranke še vedno obveznosti, ki jih morajo izpolniti (neizpolnjene pogodbe) in ki so potrebne za nadaljevanje poslovanja. Takšna prekinitve bi neupravičeno ogrozila vrednost podjetja ali njegovega dela, ki se prodaja v postopku *pre-pack*. Zato bi bilo treba zagotoviti, da se navedene pogodbe prenesejo na pridobitelja dolžnikovega podjetja ali njegovega dela, in sicer tudi brez soglasja nasprotne stranke dolžnika v navedenih pogodbah. Kljub temu pa obstajajo primeri, v katerih prenosa neizpolnjenih pogodb ni mogoče razumno pričakovati, na primer kadar je pridobitelj konkurent nasprotne stranke v pogodbi. Podobno lahko sodišče pri posamični presoji neizpolnjene pogodbe ugotovi, da bi njena prekinitve interesom dolžnikovega podjetja koristila bolje kot njen odstop, na primer kadar bi odstop pogodbe povzročil nesorazmerno breme za podjetje. Vendar pa se sodišču ne bi smelo dovoliti, da prekine neizpolnjene pogodbe v zvezi z licencami za pravice intelektualne in industrijske lastnine, saj so te običajno ključni del poslovanja podjetja, ki se prodaja.
- (29) Možnost uveljavljanja predkupnih pravic med postopkom prodaje bi izkrivljala konkurenco v postopkih *pre-pack*. Potencialni ponudniki bi se lahko vzdržali oddaje ponudbe zaradi pravic, na podlagi katerih lahko imetnik po presoji zavrne njihovo ponudbo ne glede na vloženi čas in sredstva ter ekonomsko vrednost ponudbe. Da se zagotovi, da se v izbrani ponudbi upošteva najboljša razpoložljiva cena na trgu, se ponudnikom ne bi smelo priznati predkupnih pravic niti se take pravice ne bi smele

uveljavljati med postopkom zbiranja ponudb. Imetnike predkupnih pravic, ki so bile podeljene pred začetkom postopka *pre-pack*, bi bilo treba pozvati, naj namesto uveljavljanja svoje predkupne pravice raje sodelujejo v postopku zbiranja ponudb.

- (30) Države članice bi morale zavarovanim upnikom omogočiti, da sodelujejo v postopku zbiranja ponudb v postopkih *pre-pack* tako, da ponudijo znesek svojih zavarovanih terjatev kot plačilo za nakup premoženja, ki so ga zavarovali z jamstvom (oddajanje ponudb v obliki zneska zavarovanih terjatev, angl. *credit bidding*). Vendar se oddajanje ponudb v obliki zneska zavarovanih terjatev ne bi smelo uporabljati na način, ki bi zavarovanim upnikom zagotavljal neupravičeno prednost v postopku zbiranja ponudb, na primer kadar je znesek njihove zavarovane terjatve do premoženja dolžnika višji od tržne vrednosti podjetja.
- (31) Ta direktiva ne bi smela posegati v uporabo konkurenčnega prava Unije, zlasti Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004³⁶, niti ne bi smela državam članicam preprečevati uveljavljanja nacionalnih sistemov za nadzor nad združitvami. Pri izbiri najboljše ponudbe bi moral imeti nadzornik možnost, da upošteva regulativna tveganja, ki izhajajo iz ponudb, za katere je potrebna odobritev organov, pristojnih za konkurenco, pri čemer se lahko posvetuje z navedenimi organi, če je to dovoljeno v skladu z veljavnimi pravili. Ponudniki bi morali še naprej zagotavljati vse potrebne informacije za oceno navedenih tveganj in pravočasno sodelovati z organi, pristojnimi za konkurenco, da se navedena tveganja zmanjšajo. Da bi se povečala verjetnost, da bodo postopki uspešni, bi bilo treba od nadzornika zahtevati, da v primeru ponudbe, iz katere izhajajo takšna tveganja, svojo vlogo opravlja na način, ki omogoča predložitev alternativnih ponudb.
- (32) Direktorji nadzorujejo upravljanje zadev pravne osebe in imajo najboljši pregled nad njenim finančnim stanjem. Zato so med prvimi, ki ugotovijo, ali se pravna oseba približuje insolventnosti ali je že preseгла njen prag. Če direktorji predlog za uvedbo postopka v primeru insolventnosti vložijo pozno, lahko to povzroči nižje stopnje poplačila za upnike, zato bi morale države članice direktorjem naložiti obveznost, da v določenem roku vložijo predlog za uvedbo postopka v primeru insolventnosti. Poleg tega bi morale opredeliti, za koga bi morale veljati dolžnosti direktorjev, in sicer ob upoštevanju, da bi bilo treba pojem „direktor“ razlagati široko, tako da bi zajemal vse osebe, ki so odgovorne za sprejemanje ali dejansko sprejemajo ali bi morale sprejemati ključne odločitve v zvezi z upravljanjem pravne osebe.
- (33) Da direktorji kljub znakom insolventnosti ne bi delovali v lastnem interesu in odlašali z vložitvijo predloga za uvedbo postopka v primeru insolventnosti, bi morale države članice določiti določbe, na podlagi katerih so direktorji civilno odgovorni za kršitev obveznosti vložitve takega predloga. V tem primeru bi morali direktorji upnikom povrniti škodo, ki je nastala zaradi zmanjšanja vrednosti poplačljivosti pravne osebe v primerjavi s položajem, v katerem bi bil predlog vložen pravočasno. Države članice bi morale imeti možnost, da sprejmejo ali ohranijo nacionalna pravila o civilni odgovornosti direktorjev v zvezi z vložitvijo predloga za začetek postopka v primeru insolventnosti, ki so strožja od tistih, določenih s to direktivo.
- (34) Mikropodjetja imajo pogosto obliko samostojnih podjetnikov ali malih partnerskih podjetij, katerih ustanovitelji, lastniki ali člani ne uživajo zaščite v obliki omejene odgovornosti in so zato izpostavljeni neomejeni odgovornosti za poslovne dolgove. Kadar mikropodjetja delujejo kot subjekti z omejeno odgovornostjo, je zaščita v obliki

³⁶ Uredba Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij (Uredba ES o združitvah) (UL L 24, 29.1.2004, str. 1).

omejene odgovornosti za lastnike mikropodjetij običajno navidezna, saj se od njih pogosto pričakuje, da poslovne dolgove mikropodjetij zavarujejo s svojim osebnim premoženjem. Poleg tega se mikropodjetja, ki so močno odvisna od plačil svojih strank, pogosto srečujejo s težavami z denarnim tokom in večjimi tveganji neplačila, ki izhajajo iz izgube pomembnega poslovnega partnerja ali zamud pri plačilih njihovih strank. Mikropodjetja se srečujejo tudi s pomanjkanjem obratnega kapitala, višjimi obrestnimi merami in večjimi zahtevami glede zavarovanja, zaradi česar je pridobivanje finančnih sredstev, zlasti v finančnih težavah, oteženo ali celo nemogoče. Posledično so lahko bolj izpostavljena insolventnosti kot večja podjetja.

- (35) Nacionalna pravila o insolventnosti niso vedno primerna za ustrezno in sorazmerno obravnavo insolventnih mikropodjetij. Ob upoštevanju edinstvenih značilnosti mikropodjetij in njihovih posebnih potreb v finančnih težavah, zlasti potrebe po hitrejših, enostavnejših in cenovno dostopnih postopkih, bi bilo treba na nacionalni ravni razviti ločene postopke v primeru insolventnosti v skladu z določbami te direktive. Čeprav se določbe te direktive o poenostavljenih postopkih prenehanja uporabljajo le za mikropodjetja, bi morale imeti države članice možnost, da njihovo uporabo razširijo tudi na mala in srednja podjetja, ki niso mikropodjetja.
- (36) Primerno je zagotoviti, da lahko države članice vodenje poenostavljenih postopkov prenehanja in nadzor nad njimi zaupajo pristojnemu organu, ki je sodišče ali upravni organ. Izbira bi bila med drugim odvisna od upravnih in pravnih sistemov držav članic, pa tudi od zmogljivosti sodišč ter potrebe po zagotovitvi stroškovne učinkovitosti in hitrosti postopkov.
- (37) Preizkus ustavitve plačil in preverjanje bilance stanja sta običajna sprožilca v državah članicah za uvedbo standardnega postopka v primeru insolventnosti. Vendar je lahko preverjanje bilance stanja za dolžnike, ki so mikropodjetja, neizvedljivo, zlasti kadar je dolжник samostojni podjetnik, in sicer zaradi morebitnega pomanjkanja ustreznih evidenc, pa tudi ker ni jasnega razlikovanja med osebnim premoženjem in obveznostmi ter premoženjem in obveznostmi podjetja. Zato bi morala biti nezmožnost plačila dolgov ob njihovi zapadlosti merilo za uvedbo poenostavljenega postopka prenehanja. Države članice bi morale opredeliti tudi posebne pogoje, pod katerimi je to merilo izpolnjeno, pri čemer morajo biti ti pogoji jasni in enostavni ter taki, da jih zadevno mikropodjetje lahko zlahka preveri.
- (38) Da se vzpostavijo stroškovno učinkoviti in hitri poenostavljeni postopki prenehanja za mikropodjetja, bi bilo treba uvesti kratke roke. Podobno bi bilo treba zmanjšati formalnosti za vse postopkovne korake, vključno z uvedbo postopka, prijavo in priznanjem terjatev, oblikovanjem stečajne mase in unovčenjem premoženja. Za vložitev predloga za uvedbo poenostavljenega postopka prenehanja bi bilo treba uporabiti standardni obrazec, za vso komunikacijo med pristojnim organom in po potrebi stečajnim upraviteljem ter strankami v postopku pa bi bilo treba uporabljati elektronska sredstva.
- (39) Vsa mikropodjetja bi morala imeti možnost, da predlagajo uvedbo postopka za reševanje svojih finančnih težav in pridobijo odpust dolgov. Dostop do poenostavljenega postopka prenehanja ne bi smel biti odvisen od zmožnosti mikropodjetja, da krije upravne stroške takega postopka. V zakonodaji držav članic bi bilo treba uvesti pravila za kritje stroškov vodenja poenostavljenega postopka prenehanja, kadar premoženje in viri prihodkov dolžnika ne zadostujejo za kritje navedenih stroškov.

- (40) V poenostavljenem postopku prenehanja imenovanje stečajnega upravitelja običajno ni potrebno, saj mikropodjetja opravljajo preproste poslovne dejavnosti, zato je nadzor, ki ga nad njimi izvaja pristojni organ, mogoč in zadosten. Zato bi moral dolžnik ohraniti nadzor nad svojim premoženjem in vsakodnevnim poslovanjem podjetja. Hkrati bi moral dolžnik za zagotovitev, da se lahko poenostavljeni postopek prenehanja vodi uspešno in učinkovito, ob začetku postopka in med njim zagotoviti točne, zanesljive in popolne informacije v zvezi s svojim finančnim stanjem in poslovnimi zadevami.
- (41) Dolžnik, ki je mikropodjetje, bi moral imeti možnost, da izkoristi začasno prekinitve posameznih postopkov izvršbe, da bi lahko ohranil vrednost stečajne mase ter zagotovil pošteno vodenje postopka v skladu s predpisi. Vendar lahko države članice pristojnim organom dovolijo, da v natančno opredeljenih okoliščinah nekatere terjatve izločijo iz področja uporabe prekinitve.
- (42) Sporne terjatve bi bilo treba obravnavati na način, ki ne bo po nepotrebnem oteževal vodenja poenostavljenega postopka prenehanja za mikropodjetja. Če spornih terjatev ni mogoče hitro obravnavati, se lahko možnost izpodbijanja terjatve uporabi za ustvarjanje nepotrebnih zamud. Pri odločanju o obravnavi sporne terjatve bi moral biti pristojni organ pooblaščen, da dovoli nadaljevanje poenostavljenega postopka prenehanja le v zvezi z nespornimi terjatvami.
- (43) V okviru poenostavljenega postopka prenehanja bi moral zahtevke za izpodbijanje pravnih dejanj vložiti le upnik ali stečajni upravitelj, kadar je ta imenovan. Pristojni organ bi moral pri sprejemanju odločitve o preoblikovanju poenostavljenega postopka prenehanja v standardni postopek v primeru insolventnosti za namene vodenja postopka za izpodbijanje pravnih dejanj pretehtati različne vidike, med drugim predvidene stroške, trajanje in zapletenost postopka za izpodbijanje pravnih dejanj, verjetnost uspešnega poplčila premoženja in pričakovane koristi za vse upnike.
- (44) Države članice bi morale zagotoviti, da se premoženje, ki je del stečajne mase, v poenostavljenem postopku prenehanja lahko unovči z javno spletno sodno dražbo, če pristojni organ meni, da je ta način unovčenja premoženja ustrezen. Zato bi morale države članice zagotoviti, da se na njihovem ozemlju v ta namen vzdržuje eden ali več elektronskih dražbenih sistemov. Ta obveznost ne bi smela posegati v več platform, ki v nekaterih državah članicah obstajajo za spletne sodne dražbe specifičnih vrst premoženja.
- (45) Sisteme dražb, ki se uporabljajo za unovčenje premoženja dolžnikov v poenostavljenih postopkih prenehanja, bi bilo treba povezati prek evropskega portala e-pravosodje. Portal e-pravosodje bi se moral uporabljati kot osrednja točka elektronskega dostopa do spletnih sodnih dražbenih postopkov, ki se izvajajo v nacionalnem sistemu ali sistemih, zagotavljati funkcijo iskanja za uporabnike in jih usmerjati do ustreznih nacionalnih spletnih platform, če nameravajo sodelovati pri oddajanju ponudb. Komisija bi pri določanju tehničnih specifikacij navedenega sistema povezovanja z izvedbenim aktom morala v skladu s svojim „dvostebnim pristopom“³⁷ predstaviti rezultate analize obstoječih rešitev, ki jih je že zagotovila, z možnostjo njihove ponovne uporabe ali pa bi morala opraviti pregled trga za morebitne standardne komercialne rešitve, ki bi se uporabljale kot take ali z majhnimi prilagoditvami.

³⁷ Pri digitalnih rešitvah gre pri dvostebnem pristopu za ponovno uporabo obstoječih rešitev, vključno s korporativnimi gradniki, preden se proučijo že pripravljene tržne rešitve. Razvoj po meri je zadnja možnost. Glej digitalno strategijo Evropske komisije z naslovom „Next Generation Digital Commission“ (Digitalna Komisija naslednje generacije), C(2022) 4388 final, str. 13.

- (46) V primeru insolventnosti dolžnika, ki je mikropodjetje z neomejeno odgovornostjo, posamezniki, ki so osebno odgovorni za dolžnikove dolgove, ne bi smeli biti osebno odgovorni za nepoplačane terjatve po likvidaciji dolžnikove stečajne mase. Države članice bi morale zato zagotoviti, da se v poenostavljenem postopku prenehanja dolžnikom, ki so podjetniki, ter tistim ustanoviteljem, lastnikom ali članom dolžnika, ki je mikropodjetje z neomejeno odgovornostjo, ki so osebno odgovorni za dolgove mikropodjetja v poenostavljenem postopku prenehanja, v celoti odpustijo dolgovi. Države članice bi morale za odobritev takšnega odpusta dolgov smiselno uporabljati naslov III Direktive (EU) 2019/1023.
- (47) V postopkih v primeru insolventnosti je treba zagotoviti pravično ravnovesje med interesi dolžnika in upnikov. Upniški odbori omogočajo boljše sodelovanje upnikov v postopkih v primeru insolventnosti, zlasti kadar upniki zaradi omejenih virov, gospodarskega pomena njihovih terjatev ali geografske oddaljenosti ne bi mogli sodelovati posamično. Upniški odbori lahko zlasti pomagajo čezmejnimi upnikom, da bolje uveljavljajo svoje pravice, in zagotovijo njihovo pravično obravnavo. Države članice bi morale po uvedbi postopka omogočiti ustanovitev upniškega odbora. Upniški odbor bi bilo treba ustanoviti le, če se s tem strinjajo upniki. Države članice lahko dovolijo tudi njegovo ustanovitev pred začetkom postopka in po vložitvi predloga za uvedbo postopka v primeru insolventnosti. Vendar bi morale v tem primeru določiti, da se upniki na skupščini strinjajo z njegovim nadaljevanjem in sestavo. Če se upniki s sestavo ne strinjajo, lahko ustanovijo tudi nov upniški odbor.
- (48) Stroški ustanovitve in delovanja upniškega odbora bi morali biti sorazmerni z vrednostjo, ki jo ustvari. Ustanovitev upniškega odbora ne bi smela biti upravičena v tistih primerih, v katerih so stroški njegove ustanovitve in delovanja bistveno višji od gospodarskega pomena odločitev, ki jih lahko sprejme. To se lahko zgodi, kadar je upnikov premalo, kadar ima velika večina upnikov majhen delež v terjatvi do dolžnika ali kadar je pričakovano poplačilo iz stečajne mase v postopku v primeru insolventnosti bistveno nižje od stroškov ustanovitve in delovanja upniškega odbora. To se zgodi zlasti v primerih insolventnosti mikropodjetij.
- (49) Države članice bi morale pojasniti zahteve, dolžnosti in postopke za imenovanje članov upniškega odbora ter funkcije, ki so dodeljene temu odboru. Morale bi imeti možnost, da odločijo, ali naj imenovanje opravi skupščina upnikov ali sodišče. Da bi se izognili nepotrebnim zamudam pri ustanovitvi upniškega odbora, bi bilo treba člane imenovati hitro. Države članice bi morale poskrbeti za pravično zastopnost upnikov v odboru in zagotoviti, da sodelovanje v upniškem odboru ni onemogočeno upnikom, katerih terjatev še ni priznana, ali upnikom s stalnim prebivališčem v drugi državi članici.
- (50) Pravična zastopnost upnikov v upniškem odboru je zlasti pomembna v zvezi z nezavarovanimi upniki, ki so mikro, mala ali srednja podjetja, ki so v primeru insolventnosti dolžnika, ki je veliko podjetje, če niso takoj poplačani, prav tako izpostavljeni insolventnosti (učinek domin). Z ustrezno zastopnostjo takih upnikov v upniškem odboru bi bilo mogoče zagotoviti, da bi pri razdelitvi pridobljenega iztržka hitreje prejeli svoje deleže.
- (51) Pomembna naloga upniškega odbora bi morala biti preverjanje, ali se postopki v primeru insolventnosti vodijo na način, ki varuje interese upnikov. Vloga upniškega odbora pri spremljanju poštenosti in celovitosti postopka se lahko učinkovito izvaja le, če upniški odbor in njegovi člani delujejo neodvisno od stečajnega upravitelja in so odgovorni le upnikom, ki so ga ustanovili.

- (52) Število članov upniškega odbora bi moralo biti po eni strani dovolj veliko, da se zagotovi raznolikost stališč in interesov v odboru, po drugi strani pa bi moralo ostati razmeroma omejeno, da bi odbor lahko svoje naloge opravljal učinkovito in pravočasno. Države članice bi morale pojasniti, kdaj in kako je treba spremeniti sestavo odbora, kar bi se lahko zgodilo, če predstavniki ne morejo več delovati, med drugim v najboljšem interesu upnikov, ali se želijo umakniti. Pojasniti bi morale tudi pogoje za odstavitev članov, ki so neutrudno delovali proti interesom upnikov.
- (53) Člani upniškega odbora ohranijo diskrecijsko pravico pri organizaciji dela, če so delovne metode zakonite, pregledne in učinkovite. Države članice bi zato morale zahtevati, da upniški odbor določi delovne metode, pri čemer opredeli, kako naj potekajo seje, kdo se jih lahko udeleži in glasuje ter kako sta zagotovljeni nepristranskost in zaupnost dela odbora. Omogočiti bi bilo treba, da se v teh delovnih metodah določi tudi vloga predstavnikov delodajalcev ali preglednost do drugih upnikov. Upniki bi morali imeti možnost sodelovati in glasovati elektronsko ali prenesti glasovalno pravico na tretjo osebo, če je ta oseba ustrezno pooblaščen. Ta možnost bi bila zlasti koristna za upnike, ki prebivajo v drugih državah članicah.
- (54) Države članice bi morale zagotoviti, da ima sodišče pristojnost, da določi delovne metode upniškega odbora, če te niso hitro opredeljene. Komisija bi morala določiti standardne delovne metode, ki bi morale olajšati naloge upniškega odbora in zmanjšati potrebo po posredovanju sodišč, kadar delovne metode niso opredeljene.
- (55) Upniškemu odboru bi bilo treba podeliti zadostne pravice za učinkovito in uspešno opravljanje njegovih nalog. Države članice bi morale zagotoviti, da lahko upniški odbor po potrebi sodeluje s stečajnimi upravitelji, sodišči, dolžnikom, zunanjimi svetovalci in upniki, ki jih zastopa, da se mu omogoči, da oblikuje in sporoči svoje stališče o zadevah, ki so v neposrednem interesu upnikov in so zanje pomembne, ter da se to stališče ustrezno upošteva v postopku. Države članice bi lahko upniški odbor pooblastile tudi za sprejemanje odločitev.
- (56) Ker pri delovanju upniškega odbora nastajajo stroški, bi morale države članice vnaprej določiti, kdo jih bo plačal. Države članice bi morale določiti tudi zaščitne ukrepe, s katerimi bi preprečile, da bi stroški upniškega odbora nesorazmerno zmanjšali vrednost poplačil iz stečajne mase.
- (57) Da bi države članice upnike spodbudile, da postanejo člani upniškega odbora, bi morale omejiti njihovo individualno civilno odgovornost, kadar opravljajo funkcije v skladu s to direktivo. Kljub temu so lahko člani upniškega odbora, ki pri opravljanju navedenih funkcij ravnaajo goljufivo ali malomarno, odstavljeni in odgovorni za svoja dejanja. V navedenih primerih bi morale države članice določiti, da so člani individualno odgovorni za škodo, ki jo povzročijo s svojim neustreznim ravnanjem.
- (58) Da se zagotovi večja preglednost ključnih značilnosti nacionalnih postopkov v primeru insolventnosti in da se zlasti čezmejnimi upnikom pomaga oceniti, kaj bi se zgodilo, če bi bile njihove naložbe vključene v postopek v primeru insolventnosti, bi bilo treba vlagateljem in potencialnim vlagateljem omogočiti enostaven dostop do teh informacij v vnaprej določeni, primerljivi in uporabniku prijazni obliki. Države članice bi morale pripraviti standardiziran informativni pregled s ključnimi informacijami in ga dati na voljo javnosti. Ta dokument bi bil ključen za potencialne vlagatelje, da bi lahko na hitro ocenili pravila o postopkih v primeru insolventnosti v posamezni državi članici. Vsebovati bi moral zadostna pojasnila, ki bi bralcu omogočila, da razume informacije, ki so v njem navedene, ne da bi mu bilo treba poseči po drugih dokumentih. Informativni pregled s ključnimi informacijami bi moral vključevati zlasti praktične

informacije o sprožilcu insolventnosti ter o korakih, ki jih je treba storiti za vložitev predloga za uvedbo postopka v primeru insolventnosti ali prijavo terjatev.

- (59) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta.
- (60) Ker države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev te direktive, saj bi razlike med nacionalnimi insolvenčnimi okviri še naprej ustvarjale ovire za prosti pretok kapitala in svobodo ustanavljanja, temveč se ti cilji lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (61) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja (člen 7 Listine), pravico do varstva osebnih podatkov (člen 8 Listine), pravico do svobodne izbire poklica in pravico do dela (člen 15 Listine), svobodo gospodarske pobude (člen 16 Listine), lastninsko pravico (člen 17 Listine), pravico delavcev do obveščenosti in posvetovanja (člen 27 Listine) ter pravico do nepristranskega sodišča (člen 47(2) Listine).
- (62) Za obdelavo osebnih podatkov za namene te direktive se uporablja Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta³⁸. Za obdelavo osebnih podatkov v institucijah in organih Unije za namene te direktive se uporablja Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta³⁹.
- (63) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal [*Urad za publikacije: dodati datum objave*] –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Naslov I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta direktiva določa skupna pravila o:
 - (a) zahtevkih za izpodbijanje pravnih dejanj;
 - (b) izsleditvi premoženja, ki je del stečajne mase;
 - (c) postopku *pre-pack*;

³⁸ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

³⁹ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

- (d) dolžnosti direktorjev, da vložijo predlog za uvedbo postopka v primeru insolventnosti;
- (e) poenostavljenem postopku prenehanja za mikropodjetja;
- (f) upniških odborih;
- (g) informativnem pregledu s ključnimi informacijami, ki ga pripravijo države članice o nekaterih elementih nacionalnega prava o postopkih v primeru insolventnosti.

2. Ta direktiva se ne uporablja za postopke iz odstavka 1 tega člena, ki se nanašajo na dolžnike, ki so:

- (a) zavarovalnice ali pozavarovalnice, kot so opredeljene v členu 13, točki 1 in 4, Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta;
- (b) kreditne institucije, kot so opredeljene v členu 4(1), točka 1, Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta;
- (c) investicijska podjetja ali kolektivni naložbeni podjetji, kot so opredeljeni v členu 4(1), točki 2 in 7, Uredbe (EU) št. 575/2013;
- (d) centralne nasprotne stranke, kot so opredeljene v členu 2, točka 1, Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta;
- (e) centralne depotne družbe, kot so opredeljene v členu 2(1), točka 1, Uredbe (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta;
- (f) druge finančne institucije in subjekti iz člena 1(1), prvi pododstavek, Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta;
- (g) javni organi po nacionalnem pravu;
- (h) fizične osebe, razen podjetnikov in, v zvezi s postopki odpusta dolgov, tistih ustanoviteljev, lastnikov ali članov dolžnikov, ki so mikropodjetja z neomejeno odgovornostjo, ki so osebno odgovorni za dolžnikove dolgove.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „stečajni upravitelj“ pomeni upravitelja, ki ga pravosodni ali upravni organ imenuje v postopkih glede prestrukturiranja, insolventnosti in odpusta dolgov iz člena 26 Direktive (EU) 2019/1023;
- (b) „sodišče“ pomeni pravosodni organ države članice;
- (c) „pristojni organ“ pomeni pravosodni ali upravni organ države članice, ki je v skladu z naslovom VI te direktive odgovoren za vodenje ali nadzor poenostavljenih postopkov prenehanja ali oboje;
- (d) „centralizirani registri bančnih računov“ pomeni centralizirane avtomatizirane mehanizme, kot so osrednji registri ali osrednji elektronski sistemi za pridobivanje podatkov, uvedeni v skladu s členom 32a(1) Direktive (EU) 2015/849;

- (e) „register dejanskega lastništva“ pomeni nacionalne osrednje registre za informacije o dejanskem lastništvu iz členov 30 in 31 Direktive (EU) 2015/849;
- (f) „pravno dejanje“ pomeni vsako človeško ravnanje, vključno z opustitvijo, ki ima pravni učinek;
- (g) „neizpolnjena pogodba“ pomeni pogodbo med dolžnikom in eno ali več nasprotnimi strankami, na podlagi katere imajo v trenutku uvedbe postopka v primeru insolventnosti v fazi likvidacije iz naslova IV stranke še vedno obveznosti, ki jih morajo izpolniti;
- (h) „preizkus največje koristi za upnike“ pomeni preizkus, po katerem noben upnik ne bi bil v slabšem položaju pri likvidaciji v postopku *pre-pack*, kot bi bil tak upnik, če bi se uporabil običajni vrstni red prednosti pri likvidaciji v primeru likvidacije po delih;
- (i) „vmesno financiranje“ pomeni katero koli novo finančno pomoč, ki jo zagotovi obstoječi ali novi upnik in ki vključuje vsaj finančno pomoč med postopkom *pre-pack* ter je razumna in nemudoma potrebna za nadaljnje poslovanje dolžnikovega podjetja ali njegovega dela oziroma za ohranitev ali zvišanje vrednosti tega podjetja;
- (j) „mikropodjetje“ pomeni mikropodjetje v smislu Priloge k Priporočilu Komisije 2003/361/ES;
- (k) „mikropodjetje z neomejeno odgovornostjo“ pomeni mikropodjetje z ločeno pravno osebnostjo ali brez nje in brez zaščite v obliki omejene odgovornosti katerega koli od njegovih ustanoviteljev, lastnikov ali članov;
- (l) „podjetnik“ pomeni podjetnika, kot je opredeljen v členu 2(1), točka 9, Direktive (EU) 2019/1023;
- (m) „popoln odpust dolgov“ pomeni položaj, v katerem (i) izvršba neporavnanih odpustljivih dolgov podjetnikov ali tistih posameznikov, ki so ustanovitelji, lastniki ali člani mikropodjetja z neomejeno odgovornostjo in so osebno odgovorni za dolgove mikropodjetja, ni več mogoča ali (ii) se neporavnani odpustljivi dolgovi kot taki odpišejo v okviru poenostavljenega postopka prenehanja;
- (n) „načrt za odplačilo dolgov“ pomeni program plačila določenih zneskov ob določenih datumih upnikom s strani fizične osebe, ki ji je bil omogočen popoln odpust dolgov, ali načrt, v katerem so določeni redni prenosi določenega dela razpoložljivega dohodka zadevne fizične osebe upnikom v času preizkusne dobe za odpust dolgov;
- (o) „upniški odbor“ pomeni predstavniški organ upnikov, ki je imenovan v skladu z veljavnim pravom o postopkih v primeru insolventnosti ter ima posvetovalne in druge pristojnosti, kot so določene v navedenem pravu;
- (p) „postopek *pre-pack*“ pomeni pospešeni likvidacijski postopek, ki omogoča prodajo celotnega dolžnikovega podjetja kot delujočega podjetja ali njegovega dela najboljšemu ponudniku, da se unovči premoženje dolžnika, ker je bila ugotovljena insolventnost dolžnika;

- (q) „stranka, ki je tesno povezana z dolžnikom“ pomeni osebe, vključno s pravnimi osebami, ki imajo prednostni dostop do nejavnih informacij o poslih dolžnika.

Če je dolžnik fizična oseba, med tesno povezane stranke spadajo zlasti:

- (i) zakonec ali partner dolžnika;
- (ii) predniki, potomci in sorojenci dolžnika ali njegovega zakonca ali partnerja in zakonci ali partnerji teh oseb;
- (iii) osebe, ki živijo v dolžnikovem gospodinjstvu;
- (iv) osebe, ki delajo za dolžnika na podlagi pogodbe o zaposlitvi in imajo dostop do nejavnih informacij o poslih dolžnika ali kako drugače opravljajo naloge, pri katerih imajo dostop do nejavnih informacij o poslih dolžnika, vključno s svetovalci, računovodji ali notarji;
- (v) pravne osebe, v katerih je dolžnik ali ena od oseb iz točk (i) do (iv) tega pododstavka član upravnih, vodstvenih ali nadzornih organov ali opravlja dolžnosti, ki omogočajo dostop do nejavnih informacij o poslih dolžnika.

Če je dolžnik pravna oseba, med tesno povezane stranke spadajo zlasti:

- (i) kateri koli člani upravnih, vodstvenih ali nadzornih organov dolžnika;
- (ii) imetniki lastniškega kapitala z večinskim deležem v dolžniku;
- (iii) osebe, ki opravljajo funkcije, podobne tistim, ki jih opravljajo osebe iz točke (i);
- (iv) osebe, ki so v skladu z drugim pododstavkom tesno povezane z osebami iz točk (i), (ii) in (iii) tega pododstavka.

Člen 3

Trenutek, ki se upošteva v zvezi s tesno povezanostjo

Trenutek, ki se upošteva pri opredelitvi, ali je stranka tesno povezana z dolžnikom, je:

- (a) za namene naslova II dan, ko je bilo pravno dejanje, ki je predmet zahtevka za izpodbijanje pravnih dejanj, dokončno izvedeno, ali tri mesece pred dokončno izvedbo pravnega dejanja;
- (b) za namene naslova IV dan, ko se začne pripravljalna faza, ali tri mesece pred začetkom pripravljalne faze.

Naslov II

ZAHTEVKI ZA IZPODBIJANJE PRAVNIH DEJANJ

Poglavje 1

Splošne določbe o zahtevkih za izpodbijanje pravnih dejanj

Člen 4

Splošni pogoji za zahteve za izpodbijanje pravnih dejanj

Države članice zagotovijo, da se lahko pravna dejanja, ki so bila v škodo vseh upnikov dokončno izvedena pred začetkom postopka v primeru insolventnosti, razglasijo za nična pod pogoji iz poglavja 2 tega naslova.

Člen 5

Povezava z nacionalnimi določbami

Ta direktiva državam članicam ne preprečuje, da sprejmejo ali ohranijo določbe o ničnosti, izpodbojnosti ali neizvršljivosti pravnih dejanj, ki so v škodo vseh upnikov, v okviru postopkov v primeru insolventnosti, če take določbe zagotavljajo večjo zaščito vseh upnikov kot določbe iz poglavja 2 tega naslova.

Poglavje 2

Posebni pogoji za zahteve za izpodbijanje pravnih dejanj

Člen 6

Prednost

1. Države članice zagotovijo, da se lahko pravna dejanja, ki s poplačilom, zavarovanjem s premoženjem ali kako drugače koristijo upniku ali skupini upnikov, razglasijo za nična, če so bila dokončno izvedena:
 - (a) v treh mesecih pred vložitvijo predloga za uvedbo postopka v primeru insolventnosti pod pogojem, da dolžnik ni bil sposoben plačati svojih zapadlih dolgov, ali
 - (b) po vložitvi predloga za uvedbo postopka v primeru insolventnosti.Če je predlog za uvedbo postopka v primeru insolventnosti zoper istega dolžnika vložilo več oseb, se za začetek trimesečnega obdobja iz prvega pododstavka, točka (a), šteje trenutek, ko je bil vložen prvi dopusten predlog.
2. Če je bila zapadla terjatev upnika poplačana ali zavarovana na dogovorjeni način, države članice zagotovijo, da se pravno dejanje lahko razglasi za nično le, če:
 - (a) so izpolnjeni pogoji iz odstavka 1 in

- (b) je upnik vedel ali bi moral vedeti, da dolžnik ni sposoben plačati svojih zapadlih dolgov ali da je bil vložen predlog za uvedbo postopka v primeru insolventnosti.

Vednost upnika iz prvega pododstavka, točka (b), se domneva, če je bil upnik stranka, ki je tesno povezana z dolžnikom.

- 3. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 države članice zagotovijo, da naslednjih pravnih dejanj ni mogoče razglasiti za nična:
 - (a) pravna dejanja, opravljena neposredno za pošteno plačilo v korist stečajne mase;
 - (b) plačila z menicami ali čeki, če pravo, ki ureja menice ali čeke, ne priznava prejemnikovih terjatev, ki izhajajo iz menice ali čeka, do drugih meničnih ali čekovnih dolžnikov, kot so indosanti, menični izdajatelj ali trasat, če ta zavrne dolžnikovo plačilo;
 - (c) pravna dejanja, ki niso predmet zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj v skladu z Direktivo 98/26/ES in Direktivo 2002/47/ES.

Države članice zagotovijo, da v primeru plačil z menicami ali čeki iz prvega pododstavka, točka (b), znesek, plačan z menico ali čekom, povrne zadnji indosant ali, če je ta indosiral menico za račun tretje osebe, ta tretja oseba, če je zadnji indosant ali tretja oseba vedela ali bi morala vedeti, da dolžnik ni sposoben plačati svojih zapadlih dolgov ali da je bil v trenutku indosiranja menice vložen predlog za uvedbo postopka v primeru insolventnosti. Ta vednost se domneva, če je bil zadnji indosant ali tretja oseba stranka, ki je tesno povezana z dolžnikom.

Člen 7

Neodplačna pravna dejanja ali pravna dejanja, izvedena za očitno prenizko plačilo

- 1. Države članice zagotovijo, da se lahko neodplačna pravna dejanja dolžnika ali pravna dejanja dolžnika, izvedena za očitno prenizko plačilo, razglasijo za nična, če so bila dokončno izvedena v roku enega leta pred vložitvijo predloga za uvedbo postopka v primeru insolventnosti ali po vložitvi takega predloga.
- 2. Odstavek 1 se ne uporablja za darila in donacije simbolične vrednosti.
- 3. Če je predlog za uvedbo postopka v primeru insolventnosti zoper istega dolžnika vložilo več oseb, se za začetek enoletnega obdobja iz odstavka 1 šteje trenutek, ko je bil vložen prvi dopusten predlog.

Člen 8

Pravna dejanja, ki so namerno v škodo upnikom

- 1. Države članice zagotovijo, da se lahko pravna dejanja, s katerimi je dolžnik namerno povzročil škodo vsem upnikom, razglasijo za nična, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:
 - (a) navedena dejanja so bila dokončno izvedena v štirih letih pred vložitvijo predloga za uvedbo postopka v primeru insolventnosti ali po vložitvi takega predloga;
 - (b) druga stranka v pravnem dejanju je vedela ali bi morala vedeti za namero dolžnika, da škoduje vsem upnikom.

Vednost iz prvega pododstavka, točka (b), se domneva, če je bila druga stranka v pravnem dejanju stranka, ki je tesno povezana z dolžnikom.

2. Če je predlog za uvedbo postopka v primeru insolventnosti zoper istega dolžnika vložilo več oseb, se za začetek štiriletnega obdobja iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (a), šteje trenutek, ko je bil vložen prvi dopusten predlog.

Poglavje 3

Posledice zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj

Člen 9

Splošne posledice

1. Države članice zagotovijo, da terjatev, pravic ali obveznosti, ki izhajajo iz pravnih dejanj, ki so bila v skladu s poglavjem 2 tega naslova razglašena za nična, ni mogoče uveljavljati za poplačilo iz zadevne stečajne mase.
2. Države članice zagotovijo, da mora stranka, ki je imela korist od pravnega dejanja, ki je bilo razglašeno za nično, zadevni stečajni masi v celoti povrniti škodo, ki je bila s tem pravnim dejanjem povzročena upnikom.

Na dejstvo, da obogatitev, ki izhaja iz pravnega dejanja, razglašenega za nično, ni več na voljo v premoženju stranke, ki je imela korist od navedenega pravnega dejanja („prenehanje obogatitve“), se je mogoče sklicevati le, če se ta stranka ni zavedala in se tudi ne bi smela zavedati okoliščin, na katerih temelji zahtevek za izpodbijanje pravnih dejanj.

3. Države članice zagotovijo, da je zastaralni rok za vse terjatve, ki izhajajo iz pravnega dejanja proti drugi stranki, ki ga je mogoče razglasiti za nično, tri leta od datuma začetka postopka v primeru insolventnosti.
4. Države članice zagotovijo, da se lahko terjatev za pridobitev polne odškodnine v skladu z odstavkom 2, prvi pododstavek, prenese na upnika ali tretjo osebo.
5. Države članice zagotovijo, da stranka, ki mora v skladu z odstavkom 2, prvi pododstavek, stečajni masi povrniti škodo, te obveznosti ne more pobotati s svojimi terjatvami do stečajne mase.
6. Ta člen ne posega v zahtevke, ki temeljijo na splošnem civilnem in gospodarskem pravu, za odškodnino za škodo, ki so jo utrpeli upniki zaradi pravnega dejanja, ki ga je mogoče razglasiti za nično.

Člen 10

Posledice za stranko, ki je imela korist od pravnega dejanja, razglašenega za nično

1. Če stranka, ki je imela korist od pravnega dejanja, razglašenega za nično, stečajni masi povrne škodo, ki jo je navedeno pravno dejanje povzročilo, države članice zagotovijo, da vse terjatve navedene stranke, ki so bile z navedenim pravnim dejanjem zadovoljene, oživijo.
2. Države članice zagotovijo, da se vsaka nasprotna izpolnitev s strani stranke, ki je imela korist od pravnega dejanja, razglašenega za nično, ki je bila opravljena po navedenem pravnem dejanju ali v takojšnjo zameno za izpolnitev s strani dolžnika na

podlagi navedenega pravnega dejanja, poplača iz stečajne mase, če je nasprotna izpolnitev še vedno na voljo v stečajni masi v obliki, ki jo je mogoče razlikovati od preostale stečajne mase, ali če je stečajna masa še vedno obogatena z njeno vrednostjo.

V vseh primerih, ki niso zajeti v prvem pododstavku, lahko stranka, ki je imela korist od pravnega dejanja, razglašenega za nično, vloži odškodninske zahteve za nasprotno izpolnitev. Za namene razvrstitve terjatev v postopku v primeru insolventnosti se šteje, da je ta terjatev nastala pred uvedbo postopka v primeru insolventnosti.

Člen 11

Odgovornost tretjih oseb

1. Države članice zagotovijo, da so pravice iz člena 9 izvršljive zoper dediča ali drugega univerzalnega naslednika stranke, ki je imela korist od pravnega dejanja, razglašenega za nično.
2. Države članice zagotovijo, da so pravice iz člena 9 izvršljive tudi zoper vsakega posameznega naslednika druge stranke v pravnem dejanju, razglašenem za nično, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
 - (a) naslednik je premoženje pridobil neodplačno ali za očitno prenizko plačilo;
 - (b) naslednik je vedel ali bi moral vedeti za okoliščine, na katerih temelji zahtevka za izpodbijanje pravnih dejanj.

Vednost iz prvega pododstavka, točka (b), se domneva, če je posamezni naslednik stranka, ki je tesno povezana s stranko, ki je imela korist od pravnega dejanja, razglašenega za nično.

Člen 12

Razmerje do drugih instrumentov

1. Določbe tega naslova ne vplivajo na člena 17 in 18 Direktive (EU) 2019/1023.

Naslov III

IZSLEDITEV PREMOŽENJA, KI JE DEL STEČAJNE MASE

Poglavje 1

Dostop imenovanih sodišč do informacij o bančnih računih

Člen 13

Imenovana sodišča

1. Vsaka država članica med svojimi sodišči, ki so pristojna za obravnavo zadev v zvezi s postopki prestrukturiranja, insolventnosti ali odpusta dolgov, imenuje sodišča, pooblaščenega za dostop do nacionalnega centraliziranega registra bančnih računov,

vzpostavljenega v skladu s členom 32a Direktive (EU) 2015/849, in iskanje po njem (v nadaljnjem besedilu: imenovana sodišča).

2. Vsaka država članica do [šest mesecev od datuma prenosa] uradno obvesti Komisijo o imenovanih sodiščih in jo uradno obvešča o vseh spremembah v zvezi s tem. Komisija uradna obvestila objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Člen 14

Dostop imenovanih sodišč do informacij o bančnih računih ter iskanje po njih

1. Države članice zagotovijo, da imajo imenovana sodišča na zahtevo stečajnega upravitelja, imenovanega v tekočem postopku v primeru insolventnosti, pooblastilo za neposreden in takojšen dostop do informacij o bančnih računih iz člena 32a(3) Direktive (EU) 2015/849 ter iskanje po njih, kadar je to potrebno za namene identifikacije in izsleditve premoženja, ki je del stečajne mase dolžnika v navedenem postopku, vključno s tistim, ki je predmet zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj.
2. Države članice zagotovijo, da imajo imenovana sodišča na zahtevo stečajnega upravitelja, imenovanega v tekočem postopku v primeru insolventnosti, pooblastilo za neposreden in takojšen dostop do informacij o bančnih računih v drugih državah članicah in iskanje po teh informacijah, ki so na voljo prek enotne točke dostopa do registrov bančnih računov, vzpostavljene v skladu s členom XX Direktive (EU) YYYY/XX [Urad za publikacije: nova direktiva o preprečevanju pranja denarja], kadar je to potrebno za namene identifikacije in izsleditve premoženja, ki je del stečajne mase dolžnika v navedenem postopku, vključno s tistim, ki je predmet zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj.
3. Dodatne informacije, ki jih države članice štejejo za bistvene in jih vključijo v centralizirane registre bančnih računov v skladu s členom 32a(4) Direktive (EU) 2015/849, niso dostopne imenovanim sodiščem in ta po njih ne morejo iskati.
4. Za namene odstavkov 1 in 2 se šteje, da sta dostop in iskanje neposredna in takojšnja, med drugim kadar nacionalni organi, ki upravljajo centralne registre bančnih računov, informacije o bančnih računih z avtomatiziranim mehanizmom hitro posredujejo imenovanim sodiščem, če na zahtevane podatke ali informacije, ki jih je treba zagotoviti, ne more vplivati nobena vmesna institucija.

Člen 15

Pogoji za dostop imenovanih sodišč in za iskanje, ki ga izvajajo

1. Dostop do informacij o bančnih računih in iskanje po njih v skladu s členom [14](#) izvaja le za vsak primer posebej osebje imenovanega sodišča, ki je bilo izrecno imenovano in pooblaščen za opravljanje navedenih nalog.
2. Države članice zagotovijo, da:
 - (a) osebje imenovanih sodišč ohranja visoko raven poklicnih standardov zaupnosti in varstva podatkov, ima visoko integriteto ter je ustrezno usposobljeno;
 - (b) so vzpostavljeni tehnični in organizacijski ukrepi za zagotovitev varnosti podatkov v skladu z visokimi tehnološkimi standardi za namene izvajanja pooblastil imenovanih sodišč za dostop do informacij o bančnih računih in iskanje po njih v skladu s členom [14](#).

Člen 16

Spremljanje dostopa in iskanja s strani imenovanih sodišč

1. Države članice od organov, ki upravljajo centralizirane registre bančnih računov, zahtevajo, da zagotovijo vodenje dnevnikov vsakič, ko imenovano sodišče dostopi do informacij o bančnih računih in išče po njih. Ti dnevniki vključujejo zlasti:
 - (a) referenčno številko zadeve;
 - (b) datum in čas poizvedbe ali iskanja;
 - (c) vrsto podatkov, uporabljenih za poizvedbo ali iskanje;
 - (d) edinstveni identifikator rezultatov;
 - (e) naziv imenovanega sodišča, ki je vpogledalo v register;
 - (f) edinstveni uporabniški identifikator člana osebja imenovanega sodišča, ki je izvedel poizvedbo ali iskanje, in, če je ustrezno, sodnika, ki je poizvedbo ali iskanje naročil, in, če je mogoče, edinstveni uporabniški identifikator prejemnika rezultatov poizvedbe ali iskanja.
2. Organi, ki upravljajo centralizirane registre bančnih računov, redno preverjajo dnevnike iz odstavka 1.
3. Dnevniki iz odstavka 1 se uporabljajo le za spremljanje skladnosti s to direktivo in obveznostmi, ki izhajajo iz veljavnih pravnih instrumentov Unije o varstvu podatkov. Spremljanje vključuje preverjanje dopustnosti zahtevka in zakonitosti obdelave osebnih podatkov ter tega, ali sta zagotovljeni celovitost in zaupnost osebnih podatkov. Ti dnevniki se z ustreznimi ukrepi varujejo pred nepooblaščenim dostopom in se izbrišejo pet let po nastanku, razen če so potrebni za postopke spremljanja v teku.

Poglavje 2

Dostop stečajnih upraviteljev do informacij o dejanskem lastništvu

Člen 17

Dostop stečajnih upraviteljev do informacij o dejanskem lastništvu

1. Države članice zagotovijo, da imajo stečajni upravitelji pri identifikaciji in izsleditvi premoženja, pomembnega za postopke v primeru insolventnosti, za katere so imenovani, pravočasno na voljo informacije iz člena 30(5), drugi pododstavek, in člena 31(4), drugi pododstavek, Direktive (EU) 2015/849, ki se hranijo v registrih dejanskega lastništva, vzpostavljenih v državah članicah, in so dostopne prek sistema povezovanja registrov dejanskega lastništva, vzpostavljenega v skladu s členom 30(10) in členom 31(9) Direktive (EU) 2015/849.
2. Dostop do informacij, ki ga imajo stečajni upravitelji v skladu z odstavkom 1 tega člena, pomeni upravičen interes, kadar koli je treba identificirati in izslediti premoženje, ki je del stečajne mase dolžnika, v tekočem postopku v primeru insolventnosti, in je omejen na naslednje informacije:

- (a) ime, mesec, leto rojstva, državo prebivališča in državljanstvo pravnega lastnika;
- (b) vrsto in obseg deleža v lasti dejanskega lastnika.

Poglavje 3

Dostop stečajnih upraviteljev do nacionalnih registrov premoženja

Člen 18

Dostop stečajnih upraviteljev do nacionalnih registrov premoženja

1. Države članice zagotovijo, da imajo stečajni upravitelji, ne glede na državo članico, v kateri so bili imenovani, neposreden in hiter dostop do nacionalnih registrov premoženja iz Priloge, ki so na njihovem ozemlju, če so na voljo.
2. V zvezi z dostopom do nacionalnih registrov premoženja iz Priloge vsaka država članica zagotovi, da za stečajne upravitelje, imenovane v drugi državi članici, ne veljajo pogoji za dostop, ki so pravno ali dejansko manj ugodni od pogojev, zagotovljenih stečajnim upraviteljem, imenovanim v tej državi članici.

Naslov IV

POSTOPKI *PRE-PACK*

Poglavje 1

Splošne določbe

Člen 19

Postopki *pre-pack*

1. Države članice zagotovijo, da so postopki *pre-pack* sestavljeni iz naslednjih dveh zaporednih faz:
 - (a) pripravljalna faza, katere cilj je najti ustreznega kupca za dolžnikovo podjetje ali njegov del;
 - (b) faza likvidacije, katere cilj je odobriti in izvesti prodajo dolžnikovega podjetja ali njegovega dela ter iztržek razdeliti med upnike.
2. Postopki *pre-pack* izpolnjujejo pogoje iz tega naslova. Države članice v zvezi z vsemi drugimi zadevami, vključno z razvrstitvijo terjatev in pravili o razdelitvi iztržka, uporabljajo nacionalne določbe o postopkih prenehanja, če so združljive s pravom Unije, vključno s pravili iz tega naslova.

Člen 20

Razmerje do drugih pravnih aktov Unije

1. Šteje se, da je faza likvidacije iz člena [19](#), odstavek 1, postopek v primeru insolventnosti, kot je opredeljen v členu 2, točka 4, Uredbe (EU) 2015/848.
Nadzorniki iz člena [22](#) se lahko štejejo za stečajne upravitelje, kot so opredeljeni v členu 2, točka 5, Uredbe (EU) 2015/848.
2. Za namene člena 5(1) Direktive Sveta 2001/23/ES⁴⁰ se faza likvidacije šteje za stečajni postopek ali postopek v primeru insolventnosti, uveden z namenom likvidacije premoženja odsvojitelja pod nadzorom pristojnega javnega organa.

Člen 21

Pristojnost v postopkih *pre-pack*

Sodišče, ki je pristojno v postopkih *pre-pack*, ima izključno pristojnost za zadeve v zvezi z obsegom in učinki prodaje dolžnikovega podjetja ali njegovega dela v postopkih *pre-pack* glede dolgov in obveznosti, kot je navedeno v členu [28](#).

Poglavje 2

Pripravljalna faza

Člen 22

Nadzornik

1. Države članice določijo, da sodišče na zahtevo dolžnika imenuje nadzornika.
Z imenovanjem nadzornika se začne pripravljala faza iz člena [19](#), odstavek 1.
2. Države članice zagotovijo, da nadzornik:
 - (a) dokumentira vsak korak postopka prodaje in o njem poroča;
 - (b) utemelji, zakaj meni, da je postopek prodaje konkurenčen, pregleden, pošten in skladen s tržnimi standardi;
 - (c) v skladu s členom [30](#) priporoči najboljšega ponudnika kot pridobitelja v postopku *pre-pack*;
 - (d) navede, ali meni, da najboljša ponudba ne pomeni očitne kršitve preizkusa največje koristi za upnike.Ukrepi nadzornika iz prvega pododstavka se izvedejo v pisni obliki, so na voljo v digitalni obliki in so pravočasno na voljo vsem strankam, vključenim v pripravljala fazo.
3. Države članice zagotovijo, da so lahko za nadzornika imenovane le tiste osebe, ki izpolnjujejo oba naslednja pogoja:
 - (a) izpolnjujejo merila primernosti, ki veljajo za stečajne upravitelje v državi članici, v kateri se uvede postopek *pre-pack*;
 - (b) lahko so dejansko imenovane za stečajne upravitelje v poznejši fazi likvidacije.

⁴⁰ Direktiva Sveta 2001/23/ES z dne 12. marca 2001 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov (UL L 82, 22.3.2001, str. 16).

4. Države članice zagotovijo, da dolžnik v pripravljalni fazi ohrani nadzor nad svojim premoženjem in vsakodnevnim poslovanjem podjetja.
5. Države članice zagotovijo, da plačilo nadzornika izplača:
 - (a) dolžnik, če ne pride do poznejše faze likvidacije;
 - (b) stečajna masa kot prednostni upravni strošek, kadar sledi faza likvidacije.

Člen 23

Prekinitev posameznih postopkov izvršbe

Države članice zagotovijo, da se lahko v pripravljalni fazi dolžniku, kadar v zvezi z njim obstaja verjetnost insolventnosti ali kadar je insolventen v skladu z nacionalnim pravom, odobri prekinitev posameznih postopkov izvršbe v skladu s členoma 6 in 7 Direktive (EU) 2019/1023, če to olajša nemoteno in učinkovito uvedbo postopka *pre-pack*. Nadzornik pred sprejetjem odločitve o prekinitvi posameznih postopkov izvršbe poda izjavo.

Člen 24

Načela, ki se uporabljajo za postopek prodaje

1. Države članice zagotovijo, da je postopek prodaje, ki se izvaja v pripravljalni fazi, konkurenčen, pregleden, pošten in skladen s tržnimi standardi.
2. Kadar je v postopku prodaje predložena le ena zavezujoča ponudba, se šteje, da ta ponudba izraža poslovno tržno ceno.
3. Države članice lahko od odstavka 1 odstopajo le, kadar sodišče izvede javno dražbo v fazi likvidacije v skladu s členom [26](#). V tem primeru se člen [22\(2\)](#), točka (b), ne uporablja.

Poglavje 3

Faza likvidacije

Člen 25

Imenovanje stečajnega upravitelja

Države članice zagotovijo, da sodišče ob uvedbi faze likvidacije za stečajnega upravitelja imenuje nadzornika iz člena [22](#).

Člen 26

Odobritev prodaje dolžnikovega podjetja ali njegovega dela

1. Države članice zagotovijo, da sodišče ob uvedbi faze likvidacije odobri prodajo dolžnikovega podjetja ali njegovega dela pridobitelju, ki ga predlaga nadzornik, če je zadnje navedeni izdal mnenje, v katerem potrjuje, da postopek prodaje, opravljen v pripravljalni fazi, izpolnjuje zahteve iz člena [22\(2\)](#) in (3) ter člena [24\(1\)](#) in (2).
Sodišče ne odobri prodaje, če zahteve iz člena [22\(2\)](#) in (3) ter člena [24\(1\)](#) in (2) niso izpolnjene. Države članice zagotovijo, da v zadnje navedenem primeru sodišče uvede postopek v primeru insolventnosti.

2. Če države članice uporabijo člen [24\(3\)](#), javna dražba iz navedene določbe ne sme trajati dlje kot štiri tedne in se začne v dveh tednih od začetka faze likvidacije. Ponudba, ki jo izbere nadzornik, se uporabi kot začetna ponudba na javni dražbi. Države članice zagotovijo, da so zaščitni ukrepi, odobreni začetnemu ponudniku v pripravljalni fazi, kot so povračilo stroškov ali odstopnina, uravnoteženi in sorazmerni ter da potencialno zainteresiranih strank ne odvrnejo od predložitve ponudb v fazi likvidacije.

Člen 27

Odstop ali prekinitev neizpolnjenih pogodb

1. Države članice zagotovijo, da se na pridobitelja dolžnikovega podjetja ali njegovega dela prenesejo neizpolnjene pogodbe, ki so potrebne za nadaljevanje dolžnikovega poslovanja in katerih prekinitev bi povzročila zaustavitev poslovanja. Za odstop ni potrebno soglasje dolžnikove nasprotne stranke ali nasprotnih strank.
Prvi pododstavek se ne uporablja, če je pridobitelj dolžnikovega podjetja ali njegovega dela konkurent dolžnikove nasprotne stranke ali nasprotnih strank.
2. Države članice zagotovijo, da lahko sodišče prekine neizpolnjene pogodbe iz odstavka 1, prvi pododstavek, če velja eden od naslednjih pogojev:
 - (a) prekinitev je v interesu dolžnikovega podjetja ali njegovega dela;
 - (b) neizpolnjena pogodba vsebuje obveznosti javne službe, v zvezi s katerimi je nasprotna stranka javni organ, in pridobitelj dolžnikovega podjetja ali njegovega dela ne izpolnjuje tehničnih in pravnih obveznosti za izvajanje storitev, določenih v taki pogodbi.Prvi pododstavek, točka (a), se ne uporablja za neizpolnjene pogodbe v zvezi z licencami za pravice intelektualne in industrijske lastnine.
3. Pravo, ki se uporablja za odstop ali prekinitev neizpolnjenih pogodb, je pravo države članice, v kateri je bila uvedena faza likvidacije.

Člen 28

Dolgovi in obveznosti podjetja, pridobljenega v postopku *pre-pack*

Države članice zagotovijo, da pridobitelj pridobi dolžnikovo podjetje ali njegov del brez dolgov in obveznosti, razen če izrecno soglaša, da bo kril dolgove in obveznosti podjetja ali njegovega dela.

Člen 29

Posebna pravila o odložilnih učinkih pritožb

1. Države članice zagotovijo, da imajo lahko pritožbe zoper odločbe sodišča v zvezi z odobritvijo ali izvedbo prodaje dolžnikovega podjetja ali njegovega dela odložilni učinek le, če pritožnik predloži jamstvo, ki je primerno za kritje morebitne škode, ki bi nastala zaradi odložitve realizacije prodaje.
2. Države članice zagotovijo, da ima sodišče, ki odloča o pritožbi, diskrecijsko pravico, da pritožnika, ki je fizična oseba, v celoti ali delno oprostí predložitve jamstva, če meni, da je taka oprostitvev primerna glede na okoliščine zadevnega primera.

Poglavje 4

Določbe, ki se nanašajo na obe fazi postopka *pre-pack*

Člen 30

Merila za izbor najboljše ponudbe

Države članice zagotovijo, da so merila za izbor najboljše ponudbe v postopku *pre-pack* enaka merilom, ki se uporabljajo za izbor med konkurenčnimi ponudbami v postopku prenehanja.

Člen 31

Civilna odgovornost nadzornika in stečajnega upravitelja

Države članice zagotovijo, da sta nadzornik in stečajni upravitelj odgovorna za škodo, ki zaradi njunega neizpolnjevanja obveznosti iz tega naslova nastane upnikom in tretjim osebam, na katere vpliva postopek *pre-pack*.

Člen 32

Stranke, ki so v postopku prodaje tesno povezane z dolžnikom

1. Države članice zagotovijo, da so stranke, ki so tesno povezane z dolžnikom, upravičene do nakupa dolžnikovega podjetja ali njegovega dela, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - (a) nadzorniku in sodišču pravočasno razkrijejo svojo povezanost z dolžnikom;
 - (b) druge stranke v postopku prodaje prejmejo ustrezne informacije o obstoju strank, ki so tesno povezane z dolžnikom, in njihovem razmerju do dolžnika;
 - (c) stranke, ki niso tesno povezane z dolžnikom, imajo dovolj časa za oddajo ponudbe.

Države članice lahko določijo, da sodišče v primeru dokazane kršitve dolžnosti razkritja iz prvega pododstavka, točka (a), prekliče ugodnosti iz člena [28](#).

2. Če je ponudba stranke, ki je tesno povezana z dolžnikom, edina obstoječa ponudba, države članice uvedejo dodatne zaščitne ukrepe za odobritev in izvedbo prodaje dolžnikovega podjetja ali njegovega dela. Ti zaščitni ukrepi vključujejo vsaj dolžnost nadzornika in stečajnega upravitelja, da zavrneta ponudbo stranke, ki je tesno povezana z dolžnikom, če ponudba ne prestane preizkusa največje koristi za upnike.

Člen 33

Ukrepi za povečanje vrednosti dolžnikovega podjetja ali njegovega dela

1. Kadar je potrebno vmesno financiranje, države članice zagotovijo, da:
 - (a) nadzornik ali stečajni upravitelj sprejme potrebne ukrepe za pridobitev vmesnega financiranja ob najnižjih možnih stroških;
 - (b) so dajalci vmesnega financiranja upravičeni do prednostnega plačila v okviru nadaljnjih postopkov v primeru insolventnosti glede na druge upnike, ki bi sicer imeli prednostne ali enakovredne terjatve;

- (c) se za zagotovitev povračila lahko dajalcem vmesnega financiranjaodobrijo pravice iz naslova jamstva na iztržku od prodaje;
 - (d) se vmesno financiranje lahko pobota s ceno, ki bo izplačana v okviru ponudbe, o kateri je odločalo sodišče, če vmesno financiranje zagotovijo zainteresirani ponudniki.
2. Države članice zagotovijo, da se ponudnikom ne priznajo nobene predkupne pravice.
 3. Države članice zagotovijo, da v primeru, da pravice iz naslova jamstva bremenijo podjetje, ki je predmet postopka *pre-pack*, lahko upniki, ki so upravičenci navedenega jamstva, svoje terjatve v svoji ponudbi pobotajo le, če je vrednost navedenih terjatev bistveno nižja od tržne vrednosti podjetja.

Člen 34

Zaščita interesov upnikov

1. Države članice zagotovijo, da imajo upniki in imetniki lastniškega kapitala dolžnikovega podjetja pred odobritvijo ali izvedbo prodaje dolžnikovega podjetja ali njegovega dela pravico do izjave pred sodiščem.
Države članice določijo podrobna pravila za zagotovitev učinkovitosti pravice do izjave iz prvega pododstavka.
2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko države članice z zakonom pravice do izjave ne podelijo:
 - (a) upnikom ali imetnikom lastniškega kapitala, ki v skladu z običajnim vrstnim redom prednosti pri likvidaciji po nacionalnem pravu ne bi prejeli nobenega plačila ali obdržali nobene pravice;
 - (b) upnikom neizpoljenih pogodb, katerih terjatve do dolžnika so nastale pred odobritvijo prodaje dolžnikovega podjetja ali njegovega dela in ki naj bi bili v celoti poplačani v skladu s pogoji iz ponudbe v okviru postopka *pre-pack*.
3. Države članice zagotovijo, da se pravice iz jamstva v postopku *pre-pack* sprostijo v skladu z enakimi zahtevami, kot bi veljale v postopkih prenehanja.
4. Države članice, v katerih je v postopkih prenehanja potrebno soglasje imetnikov zavarovanih terjatev za sprostitev pravic iz jamstva, lahko odstopijo od zahteve po takem soglasju, če se pravice iz jamstva nanašajo na premoženje, ki je potrebno za nadaljevanje vsakodnevnega poslovanja dolžnikovega podjetja ali njegovega dela, in če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
 - (a) upniki zavarovanih terjatev ne dokažejo, da ponudba v okviru postopka *pre-pack* ne prestane preizkusa največje koristi za upnike;
 - (b) upniki zavarovanih terjatev niso vložili (neposredno ali prek tretje osebe) alternativne zavezujoče ponudbe za odkup, ki bi omogočila boljše poplačilo iz stečajne mase kot predlagana ponudba v okviru postopka *pre-pack*.

Člen 35

Vpliv postopkov na področju konkurenčnega prava na čas ali uspešnost ponudbe

1. Države članice zagotovijo, da nadzornik v primeru znatnega tveganja zamude zaradi postopka, ki temelji na konkurenčnem pravu, ali negativne odločitve organa,

pristojnega za konkurenco, v zvezi s ponudbo, predloženo v pripravljalni fazi, omogoči predložitev alternativnih ponudb.

2. Države članice zagotovijo, da lahko nadzornik prejme informacije o postopkih na podlagi veljavnega konkurenčnega prava in njihovih izidih, ki lahko vplivajo na čas ali uspešnost ponudbe, zlasti z razkritjem informacij s strani ponudnikov ali opustitvijo izmenjave informacij z organi, pristojnimi za konkurenco, kadar je to primerno. V zvezi s tem za nadzornika velja dolžnost popolne zaupnosti.
3. Države članice zagotovijo, da se ponudba, kadar pomeni znatno tveganje zamude iz odstavka 1, morda ne bo upoštevala, če veljata oba naslednja pogoja:
 - (a) takšna ponudba ni edina obstoječa ponudba;
 - (b) zamuda pri sklenitvi prodaje podjetja v postopku *pre-pack* z zadevnim ponudnikom bi povzročila škodo za dolžnikovo podjetje ali njegov del.

Naslov V

DOLŽNOST DIREKTORJEV, DA PREDLAGAJO UVEDBO POSTOPKA V PRIMERU INSOLVENTNOSTI, IN NJIHOVA CIVILNA ODGOVORNOST

Člen 36

Dolžnost predlagati uvedbo postopka v primeru insolventnosti

Države članice zagotovijo, da morajo direktorji v primeru insolventnosti pravnega subjekta pri sodišču vložiti predlog za uvedbo postopka v primeru insolventnosti najpozneje v treh mesecih po tem, ko se seznanijo ali ko se upravičeno pričakuje, da so se seznanili s tem, da je pravni subjekt insolventen.

Člen 37

Civilna odgovornost direktorjev

1. Države članice zagotovijo, da so direktorji insolventnega pravnega subjekta odgovorni za škodo, ki so jo utrpeli upniki zaradi neizpolnjevanja obveznosti iz člena [36](#).
2. Odstavek 1 ne posega v nacionalna pravila o civilni odgovornosti za kršitev dolžnosti direktorjev, da vložijo predlog za uvedbo postopka v primeru insolventnosti, kot je določeno v členu [36](#), ki so do direktorjev strožja.

Naslov VI

PRENEHANJE INSOLVENTNIH MIKROPODJETIJ

Poglavje 1

Splošna pravila

Člen 38

Pravila o prenehanju mikropodjetij

1. Države članice zagotovijo, da imajo mikropodjetja v primeru insolventnosti dostop do poenostavljenega postopka prenehanja, ki je v skladu z določbami iz tega naslova.
2. Za namene poenostavljenega postopka prenehanja se šteje, da je mikropodjetje insolventno, če na splošno ni sposobno plačati svojih dolgov, ko zapadejo v plačilo. Države članice določijo pogoje, pod katerimi se šteje, da mikropodjetje na splošno ni sposobno plačati svojih dolgov, ko zapadejo v plačilo, ter zagotovijo, da so ti pogoji jasni in enostavni ter taki, da jih zadevno mikropodjetje lahko zlahka preveri.
3. Uvedbe in vodenja poenostavljenega postopka prenehanja ni mogoče zavrniti z utemeljitvijo, da dolžnik nima premoženja ali da njegovo premoženje ne zadostuje za kritje stroškov poenostavljenega postopka prenehanja.
4. Države članice zagotovijo, da se stroški poenostavljenega postopka prenehanja krijejo v primerih iz odstavka 3.

Člen 39

Stečajni upravitelj

Države članice zagotovijo, da se lahko v poenostavljenem postopku prenehanja stečajni upravitelj imenuje le, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

- (a) dolžnik, upnik ali skupina upnikov zahteva takšno imenovanje;
- (b) stroške posredovanja stečajnega upravitelja je mogoče financirati iz stečajne mase ali jih financira stranka, ki je imenovanje zahtevala.

Člen 40

Komunikacijska sredstva

Države članice zagotovijo, da se v poenostavljenem postopku prenehanja vsa komunikacija med pristojnim organom in po potrebi stečajnim upraviteljem na eni strani ter strankami v takem postopku na drugi strani lahko v skladu s členom 28 Direktive (EU) 2019/1023 izvaja z elektronskimi sredstvi.

Poglavje 2

Uvedba poenostavljenega postopka prenehanja

Člen 41

Predlog za uvedbo poenostavljenega postopka prenehanja

1. Države članice zagotovijo, da lahko insolventna mikropodjetja pri pristojnem organu vložijo predlog za uvedbo poenostavljenega postopka prenehanja.
2. Države članice zagotovijo, da lahko vsak upnik insolventnega mikropodjetja pri pristojnem organu vloži predlog za uvedbo poenostavljenega postopka prenehanja zoper mikropodjetje. Zadevno mikropodjetje ima možnost, da se odzove na predlog, tako da ga izpodbija ali vanj privoli.
3. Države članice zagotovijo, da lahko mikropodjetja vložijo predlog za uvedbo poenostavljenega postopka prenehanja na standardnem obrazcu.
4. Standardni obrazec iz odstavka 3 omogoča, da se med drugim vključijo naslednje informacije:
 - (a) če je mikropodjetje pravna oseba, dolžnikovo ime, registrska številka, statutarni sedež ali, če je ta drugačen, poštni naslov;
 - (b) če je mikropodjetje podjetnik, dolžnikovo ime, morebitna registrska številka in poštni naslov oziroma v kolikor je naslov zaščiten, dolžnikov kraj in datum rojstva;
 - (c) seznam premoženja mikropodjetja;
 - (d) ime, naslov ali drugi kontaktni podatki upnikov mikropodjetja, kot so bili mikropodjetju znani ob vložitvi predloga;
 - (e) seznam terjatev do mikropodjetja in za vsako terjatev njen znesek z navedbo glavnice in po potrebi obresti ter datum nastanka in datum zapadlosti, če se razlikujeta;
 - (f) navedba, ali se v zvezi z določeno terjatvijo uveljavlja stvarno zavarovanje ali pridržek lastninske pravice, in če se, katero premoženje je predmet pravic iz zavarovanja.
5. Komisija z izvedbenimi akti določi standardni obrazec iz odstavka 3. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 69(2).
6. Države članice zagotovijo, da mora mikropodjetje, kadar predlog za uvedbo poenostavljenega postopka prenehanja vloži upnik, mikropodjetje pa v uvedbo postopka privoli, predložiti informacije iz odstavka 4 skupaj z odgovorom iz odstavka 2 tega člena, kadar je na voljo.
7. Države članice zagotovijo, da mora mikropodjetje, kadar predlog za uvedbo poenostavljenega postopka prenehanja vloži upnik in pristojni organ uvede tak postopek, čeprav mikropodjetje predlog izpodbija ali se nanj ne odzove, predložiti informacije iz odstavka 4 tega člena najpozneje v dveh tednih po prejemu obvestila o uvedbi postopka.

Člen 42

Odločitev o predlogu za uvedbo poenostavljenega postopka prenehanja

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organ sprejme odločitev o predlogu za uvedbo poenostavljenega postopka prenehanja najpozneje v dveh tednih po prejemu predloga.
2. Uvedba poenostavljenega postopka prenehanja se lahko zavrne le, če je izpolnjen eden ali več naslednjih pogojev:
 - (a) dolžnik ni mikropodjetje;
 - (b) dolžnik ni insolventen v skladu s členom 38(2) te direktive;
 - (c) pristojni organ, pri katerem je bil vložen predlog, nima pristojnosti za zadevo;
 - (d) država članica, v kateri je bil vložen predlog, nima mednarodne pristojnosti za zadevo.
3. Države članice zagotovijo, da lahko mikropodjetje ali kateri koli upnik mikropodjetja pri sodišču izpodbija odločitev o predlogu za uvedbo poenostavljenega postopka prenehanja. Izpodbijanje nima odložilnega učinka na uvedbo poenostavljenega postopka prenehanja in ga sodišče nemudoma obravnava.

Člen 43

Dolžnik, ki sam nadaljuje vodenje poslov

1. Države članice zagotovijo, da ob upoštevanju pogojev iz odstavkov 2, 3 in 4 dolžniki, ki uporabijo poenostavljeni postopek prenehanja, ohranijo nadzor nad svojim premoženjem in vsakodnevnim poslovanjem svojega podjetja.
2. Države članice zagotovijo, da pristojni organ v primeru imenovanja stečajnega upravitelja v sklepu o imenovanju določi, ali se pravice in dolžnosti upravljanja dolžnikovega premoženja in razpolaganja z njim prenesejo na stečajnega upravitelja.
3. Države članice določijo okoliščine, v katerih lahko pristojni organ izjemoma odloči, da dolžniku odvzame pravico do upravljanja njegovega premoženja in razpolaganja z njim. Takšna odločitev mora temeljiti na oceni vsakega primera posebej ob upoštevanju vseh ustreznih pravnih elementov in elementov dejanskega stanja.
4. Države članice zagotovijo, da v primeru, v katerem dolžnik nima več pravice do upravljanja svojega premoženja in razpolaganja z njim ter v katerem ni imenovan stečajni upravitelj, velja eno od naslednjega:
 - (a) vsako dolžnikovo odločitev v ta namen odobri pristojni organ, ali
 - (b) pristojni organ pravico do upravljanja dolžnikovega premoženja in razpolaganja z njim prenese na upnika.

Člen 44

Prekinitev posameznih postopkov izvršbe

1. Države članice zagotovijo, da se dolžnikom odobri prekinitev posameznih postopkov izvršbe po odločitvi pristojnega organa o uvedbi poenostavljenega postopka prenehanja in do zaključka navedenega postopka.

2. Države članice lahko določijo, da pristojni organ na zahtevo dolžnika ali upnika iz področja uporabe prekinitev posameznih postopkov izvršbe izključi terjatev, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:
 - (a) ni verjetno, da bi izvršba ogrozila legitimna pričakovanja vseh upnikov, in
 - (b) prekinitev bi nepravilno škodovala upniku te terjatve.

Člen 45

Objava predloga za uvedbo poenostavljenega postopka prenehanja

1. Države članice zagotovijo, da se informacije o uvedbi poenostavljenega postopka prenehanja objavijo v registru insolventnosti iz člena 24 Uredbe (EU) 2015/848 čim prej po uvedbi postopka.
2. Države članice zagotovijo, da pristojni organ dolžnika in vse znane upnike z individualnimi obvestili takoj obvesti o uvedbi poenostavljenega postopka prenehanja.

Obvestilo vsebuje zlasti:

- (a) seznam terjatev do dolžnika, ki jih navede dolžnik;
- (b) poziv upniku, naj najpozneje v 30 dneh po prejemu obvestila prijavi morebitne terjatve, ki niso vključene v seznam iz točke (a), ali popravi morebitne napačne navedbe o teh terjatvah;
- (c) izjavo, da se brez nadaljnjega ukrepanja upnika v zvezi s terjatvami, vključenimi v seznam iz točke (a), šteje, da jih je prijavil zadevni upnik.

Poglavje 3

Seznam terjatev in oblikovanje stečajne mase

Člen 46

Prijava in priznanje terjatev

1. Države članice zagotovijo, da se terjatve do dolžnika štejejo za prijavljene brez nadaljnjega ukrepanja zadevnih upnikov, če dolžnik navedene terjatve navede v eni od naslednjih vlog:
 - (a) v svojem predlogu za uvedbo poenostavljenega postopka prenehanja;
 - (b) v svojem odgovoru na predlog za uvedbo takega postopka, ki ga je vložil upnik;
 - (c) v svoji vlogi v skladu s členom 41(7).
2. Države članice zagotovijo, da lahko vsak upnik prijavi terjatve, ki jih ne vsebujejo vloge iz odstavka 1, ali poda ugovor ali izrazi pomisleke glede terjatev, vključenih v eno od teh vlog, v 30 dneh od objave datuma uvedbe poenostavljenega postopka prenehanja v registru insolventnosti ali, v primeru znanega upnika, od prejema individualnega obvestila iz člena 45, pri čemer se upošteva poznejši datum.
3. Države članice zagotovijo, da se terjatev, vključena v vloge iz odstavka 1, šteje za nesporno in se dokončno prizna, kot je navedena v vlogah, če upnik v roku iz odstavka 2 ne vložil ugovora ali izrazi pomislekov.

4. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni organ ali stečajni upravitelj, kadar je ta imenovan, v skladu z odstavkom 2 in ustreznimi merili, opredeljenimi v nacionalnem pravu, poleg terjatev iz odstavka 1 prizna terjatve ali zavrne priznanje terjatev, ki jih je vložil upnik.
5. Države članice zagotovijo, da sporne terjatve nemudoma obravnava pristojni organ ali sodišče. Pristojni organ se lahko odloči, da bo v zvezi z nespornimi terjatvami nadaljeval poenostavljeni postopek prenehanja.

Člen 47

Zahtevki za izpodbijanje pravnih dejanj

Države članice zagotovijo, da se pravila o zahtevkih za izpodbijanje pravnih dejanj v poenostavljenih postopkih prenehanja uporabljajo na naslednji način:

- (a) uveljavljanje in izvrševanje zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj nista obvezna, temveč sta prepuščena presoji upnikov ali, kadar je primerno, stečajnega upravitelja;
- (b) morebitna odločitev upnikov, da ne bodo vložili zahtevkov za izpodbijanje pravnih dejanj, ne vpliva na odgovornost dolžnika po civilnem ali kazenskem pravu, če se pozneje ugotovi, da so bile informacije o premoženju ali obveznostih, ki jih je sporočil dolžnik, prikrite ali ponarejene;
- (c) pristojni organ lahko poenostavljeni postopek prenehanja spremeni v standardni postopek v primeru insolventnosti, če izvedba postopka za izpodbijanje pravnih dejanj v okviru poenostavljenega postopka prenehanja ne bi bila mogoča zaradi pomembnosti terjatev, ki so predmet postopka za izpodbijanje pravnih dejanj, glede na vrednost stečajne mase in zaradi predvidenega trajanja postopka za izpodbijanje pravnih dejanj.

Člen 48

Oblikovanje stečajne mase

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organ ali stečajni upravitelj, kadar je ta imenovan, določi končni seznam premoženja, ki sestavlja stečajno maso, na podlagi seznama premoženja, ki ga predloži dolžnik v skladu s členom 41(4), točka (c), in ustreznih dodatnih informacij, ki jih prejme pozneje.
2. Premoženje, ki je del stečajne mase, vključuje premoženje, ki je bilo v lasti dolžnika ob uvedbi poenostavljenega postopka prenehanja, premoženje, pridobljeno po vložitvi predloga za uvedbo takega postopka, in premoženje, izterjano z zahtevki za izpodbijanje pravnih dejanj ali drugimi ukrepi.
3. Države članice zagotovijo, da v primeru, ko je dolžnik podjetnik, pristojni organ ali stečajni upravitelj, kadar je ta imenovan, določi, katero premoženje je izključeno iz stečajne mase in ga lahko zato dolžnik obdrži.

Poglavje 4

Unovčenje premoženja in razdelitev iztržka

Člen 49

Odločitev o postopku, ki ga je treba uporabiti

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organ v poenostavljenem postopku prenehanja po tem, ko se oblikuje stečajna masa in določi seznam terjatev do dolžnika:
 - (a) unovči premoženje in razdeli iztržek ali
 - (b) v skladu z odstavkom 2 sprejme odločitev o zaključku poenostavljenega postopka prenehanja brez unovčenja premoženja.
2. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni organ sprejme odločitev o takojšnjem zaključku poenostavljenega postopka prenehanja brez unovčenja premoženja le, če je izpolnjen kateri koli od naslednjih pogojev:
 - (a) v stečajni masi ni premoženja;
 - (b) premoženje v stečajni masi je tako majhne vrednosti, da ne bi upravičilo stroškov ali časa njegove prodaje in razdelitve iztržka;
 - (c) navidezna vrednost obremenjenega premoženja je nižja od zneska, dolgovanega zavarovanim upnikom, in pristojni organ meni, da je upravičeno, da se navedenim zavarovanim upnikom dovoli prevzem premoženja.
3. Države članice zagotovijo, da kadar pristojni organ unovči dolžnikovo premoženje, kot je navedeno v odstavku 1, točka (a), opredeli tudi način unovčenja premoženja. Drugi načini poleg prodaje dolžnikovega premoženja na elektronski javni dražbi se lahko izberejo le, če se njihova uporaba zdi primernejša glede na naravo premoženja ali okoliščine postopka.

Člen 50

Elektronski dražbeni sistemi za prodajo dolžnikovega premoženja

1. Države članice zagotovijo, da se na njihovem ozemlju vzpostavi in vzdržuje ena ali več elektronskih dražbenih platform za prodajo premoženja, ki je del stečajne mase, v poenostavljenem postopku prenehanja.

Države članice lahko določijo, da lahko uporabniki za namen prodaje dolžnikovega premoženja oddajo tudi ponudbe za nakup dolžnikovega podjetja kot delujočega podjetja.
2. Države članice zagotovijo, da se elektronske dražbene platforme iz odstavka 1 uporabljajo vedno, kadar se dolžnikovo podjetje ali premoženje, ki je predmet poenostavljenega postopka prenehanja, unovči z dražbo.
3. Države članice lahko uporabo elektronskih dražbenih sistemov iz odstavka 1 razširijo na prodajo dolžnikovega podjetja ali premoženja, ki je predmet drugih vrst postopkov v primeru insolventnosti, uvedenih na njihovem ozemlju.

4. Države članice zagotovijo, da so elektronske dražbene platforme iz odstavka 1 dostopne vsem fizičnim in pravnim osebam s stalnim prebivališčem ali krajem registracije na njihovem ozemlju ali na ozemlju druge države članice. Dostop do dražbenega sistema je lahko pogojen z elektronsko identifikacijo uporabnika, pri čemer lahko v tem primeru osebe s stalnim prebivališčem ali krajem registracije v drugi državi članici uporabijo svoje nacionalne sheme elektronske identifikacije v skladu z Uredbo (EU) št. 910/2014⁴¹.

Člen 51

Povezovanje elektronskih dražbenih sistemov

1. Komisija z izvedbenimi akti vzpostavi sistem za povezovanje nacionalnih elektronskih dražbenih sistemov iz člena 50. Sistem je sestavljen iz nacionalnih elektronskih dražbenih sistemov, povezanih prek evropskega portala e-pravosodje, ki je osrednja točka elektronskega dostopa v sistemu. Sistem vsebuje informacije v vseh uradnih jezikih Unije o vseh dražbenih postopkih, objavljenih v nacionalnih elektronskih dražbenih platformah, omogoča iskanje med temi dražbenimi postopki in zagotavlja hiperpovezave do strani nacionalnih sistemov, na katerih je mogoče ponudbe predložiti neposredno.
2. Komisija z izvedbenimi akti določi tehnične specifikacije in postopke, potrebne za zagotovitev povezave nacionalnih elektronskih dražbenih sistemov držav članic, pri čemer določi:
 - (a) tehnično specifikacijo ali specifikacije, ki določajo način obveščanja in izmenjave informacij z elektronskimi sredstvi na podlagi opredeljenih vmesniških specifikacij za sistem povezovanja elektronskih dražbenih sistemov;
 - (b) tehnične ukrepe, ki zagotavljajo minimalne varnostne standarde informacijske tehnologije pri komunikaciji in širjenju informacij v sistemu povezovanja elektronskih dražbenih sistemov;
 - (c) minimalni nabor informacij, ki so dostopne prek osrednje platforme;
 - (d) minimalna merila za predstavitev napovedanih dražbenih postopkov prek evropskega portala e-pravosodje;
 - (e) minimalna merila za iskanje objavljenih dražbenih postopkov prek evropskega portala e-pravosodje;
 - (f) minimalna merila za usmerjanje uporabnikov na platformo nacionalnega dražbenega sistema države članice, na kateri lahko neposredno predložijo svoje ponudbe v napovedanih dražbenih postopkih;
 - (g) sredstva in tehnične pogoje za razpoložljivost storitev, ki jih zagotavlja sistem povezovanja;
 - (h) uporabo evropskega enotnega identifikatorja iz člena 16(1) Direktive (EU) 2017/1132⁴²;

⁴¹ Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).

⁴² Člen 16(1) Direktive (EU) 2017/1132 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o določenih vidikih prava družb.

- (i) specifikacijo osebnih podatkov, do katerih je mogoče dostopati;
- (j) zaščitne ukrepe za varstvo podatkov.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 69(2) do [eno leto po roku za prenos].

Člen 52

Stroški vzpostavitve in povezovanja elektronskih dražbenih sistemov

1. Vzpostavitev, vzdrževanje in prihodnji razvoj sistema povezovanja elektronskih dražbenih sistemov iz člena 50 se financirajo iz splošnega proračuna Unije.
2. Vsaka država članica krije stroške vzpostavitve in prilagajanja svojih nacionalnih elektronskih dražbenih sistemov, da se zagotovi njihova interoperabilnost z evropskim portalom e-pravosodje, ter stroške upravljanja, delovanja in vzdrževanja teh sistemov. To ne posega v možnost predložitve vlog za nepovratna sredstva, namenjena podpori takšnim dejavnostim, v okviru finančnih programov Unije.

Člen 53

Odgovornosti Komisije v zvezi z obdelavo osebnih podatkov v sistemu povezovanja elektronskih dražbenih platform

1. Komisija opravlja naloge upravljavca v skladu s členom 3(8) Uredbe (EU) 2018/1725 v skladu s svojimi odgovornostmi iz tega člena.
2. Komisija določi ustrezne politike in uporabi potrebne tehnične rešitve za izpolnitev svojih odgovornosti v okviru funkcije upravljavca.
3. Komisija izvaja tehnične ukrepe, potrebne za zagotovitev varnosti osebnih podatkov med njihovim prenosom, zlasti zaupnosti in celovitosti vsakega prenosa na evropski portal e-pravosodje in z njega.
4. V zvezi z informacijami iz povezanih nacionalnih dražbenih sistemov se osebni podatki, ki se nanašajo na zadevne posameznike, ne hranijo na evropskem portalu e-pravosodje. Vsi takšni podatki se hranijo v nacionalnih dražbenih sistemih, ki jih upravljajo države članice ali drugi organi.

Člen 54

Prodaja premoženja na elektronski dražbi

1. Države članice zagotovijo, da je elektronska dražba premoženja, ki je del stečajne mase, v poenostavljenem postopku prenehanja pravočasno in vnaprej objavljena na elektronski dražbeni platformi iz člena 50.
2. Države članice zagotovijo, da pristojni organ ali, kjer je ustrezno, stečajni upravitelj z individualnimi obvestili vse znane upnike obvesti o predmetu, času in datumu elektronske dražbe ter o pogojih za sodelovanje na njej.
3. Države članice zagotovijo, da lahko vsaka zainteresirana oseba, vključno z obstoječimi delničarji ali direktorji dolžnika, sodeluje na elektronski dražbi in odda ponudbo.

4. Če so na voljo ponudbe za nakup dolžnikovega podjetja kot delujočega podjetja in za posamezne dele premoženja iz stečajne mase, se upniki odločijo, kateri možnosti dajejo prednost.

Člen 55

Odločitev o zaključku poenostavljenega postopka prenehanja

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organ po razdelitvi iztržka od prodaje dolžnikovega podjetja ali premoženja sprejme odločitev o zaključku poenostavljenega postopka prenehanja najpozneje dva tedna po zaključku razdelitve iztržka.
2. Države članice zagotovijo, da odločitev o zaključku poenostavljenega postopka prenehanja vključuje navedbo obdobja do odpusta dolgov podjetnika dolžnika ali tistih ustanoviteljev, lastnikov ali članov dolžnika, ki je mikropodjetje z neomejeno odgovornostjo, ki so osebno odgovorni za dolžnikove dolgove.

Poglavje 5

Odpust dolgov podjetnikom v poenostavljenem postopku prenehanja

Člen 56

Dostop do odpusta dolgov

Države članice zagotovijo, da se v poenostavljenem postopku prenehanja dolžnikom, ki so podjetniki, ter tistim ustanoviteljem, lastnikom ali članom dolžnika, ki je mikropodjetje z neomejeno odgovornostjo, ki so osebno odgovorni za dolgove mikropodjetja, v skladu z naslovom III Direktive (EU) 2019/1023 v celoti odpustijo dolgovi.

Člen 57

Obravnavo osebnih jamstev, danih za dolgove, povezane s podjetji

Države članice zagotovijo, da se v primerih, ko je bil uveden postopek v primeru insolventnosti ali posamezni izvršilni postopek v zvezi z osebnim jamstvom, danim za poslovne potrebe mikropodjetja, ki je dolžnik v poenostavljenem postopku prenehanja, zoper poroka, ki je, če je zadevno mikropodjetje pravna oseba, ustanovitelj, lastnik ali član te pravne osebe ali, če je zadevno mikropodjetje podjetnik, družinski član tega podjetnika, postopek v zvezi z osebnim jamstvom uskladi ali združi s poenostavljenim postopkom prenehanja.

Naslov VII

UPNIŠKI ODBOR

Poglavje 1

Ustanovitev in člani upniškega odbora

Člen 58

Ustanovitev upniškega odbora

1. Države članice zagotovijo, da se upniški odbor ustanovi le, če tako odloči skupščina upnikov.
2. Z odstopanjem od odstavka [1](#) lahko države članice določijo, da se lahko upniški odbor pred uvedbo postopka v primeru insolventnosti ustanovi z vložitvijo predloga za uvedbo postopka v primeru insolventnosti, če eden ali več upnikov sodišču predloži predlog za ustanovitev takega odbora.
Države članice zagotovijo, da prva skupščina upnikov odloči o nadaljevanju in sestavi upniškega odbora, ustanovljenega v skladu s pododstavkom 1.
3. Države članice lahko v nacionalnem pravu izključijo možnost ustanovitve upniškega odbora v postopkih v primeru insolventnosti, kadar skupni stroški udeležbe takega odbora niso upravičeni zaradi majhnega gospodarskega pomena stečajne mase, majhnega števila upnikov ali okoliščine, da je dolžnik mikropodjetje.

Člen 59

Imenovanje članov upniškega odbora

1. Države članice zagotovijo, da so člani upniškega odbora imenovani na skupščini upnikov ali s sklepom sodišča v 30 dneh od datuma začetka postopka iz člena 24(2), točka (a), Uredbe (EU) 2015/848.
2. Kadar so člani upniškega odbora imenovani na skupščini upnikov, države članice zagotovijo, da sodišče potrdi imenovanje v petih dneh od dneva, ko je bilo o imenovanju obveščeno sodišče.
3. Države članice zagotovijo, da imenovani člani upniškega odbora pošteno odražajo različne interese upnikov ali njihovih skupin.
4. Države članice zagotovijo, da so do imenovanja v upniški odbor upravičeni tudi upniki, katerih terjatve so bile le začasno priznane, in čezmejni upniki.
5. Države članice zagotovijo, da lahko vsaka zainteresirana stranka pred sodiščem izpodbija imenovanje enega ali več članov upniškega odbora, ker imenovanje ni bilo opravljeno v skladu z veljavnim pravom.

Člen 60

Dolžnost upnikov kot članov upniškega odbora

1. Države članice zagotovijo, da člani upniškega odbora zastopajo izključno interese vseh upnikov in delujejo neodvisno od stečajnega upravitelja.
Z odstopanjem od prejšnjega pododstavka lahko države članice ohranijo nacionalne določbe, ki omogočajo ustanovitev več upniških odborov, ki zastopajo različne skupine upnikov v istem postopku v primeru insolventnosti. V tem primeru člani upniškega odbora zastopajo izključno interese upnikov, ki so jih imenovali.
2. Upniški odbor ima dolžnosti do vseh upnikov, ki jih zastopa.

Člen 61

Število članov

Države članice zagotovijo, da upniški odbor sestavlja najmanj trije in največ sedem članov.

Člen 62

Razrešitev člana in njegova zamenjava

1. Države članice določijo pravila, ki določajo razloge za razrešitev in zamenjavo članov upniškega odbora ter s tem povezane postopke. Ta pravila urejajo tudi primere, ko člani upniškega odbora odstopijo ali ne morejo opravljati zahtevanih nalog, na primer v primeru hude bolezni ali smrti.
2. Razlogi za razrešitev vključujejo vsaj goljufivo ali hudo malomarno ravnanje, zavestno kršitev ali kršitev fiduciarnih obveznosti v zvezi z interesi upnikov.

Poglavje 2

Delovne metode in funkcija upniškega odbora

Člen 63

Delovne metode upniškega odbora

1. Države članice zagotovijo, da upniški odbor v 15 delovnih dneh po imenovanju članov določi protokol o delovnih metodah. Če upniški odbor ne izpolni te obveznosti, je sodišče pooblaščen, da v imenu upniškega odbora določi protokol v 15 delovnih dneh po izteku prvih 15 delovnih dni. Na prvi seji upniškega odbora njegovi člani z navadno večino navzočih članov odobrijo delovne metode.
2. V protokolu iz odstavka 1 so obravnavane vsaj naslednje zadeve:
 - (a) upravičenost do udeležbe in sodelovanja na sejah upniškega odbora;
 - (b) upravičenost do glasovanja in potrebna sklepčnost;
 - (c) nasprotje interesov;
 - (d) zaupnost informacij.
3. Države članice zagotovijo, da je protokol iz odstavka 1 na voljo vsem upnikom, sodišču in stečajnemu upravitelju.
4. Države članice zagotovijo, da imajo člani upniškega odbora možnost sodelovati in glasovati osebno ali prek elektronskih sredstev.

5. Države članice zagotovijo, da lahko člane upniškega odbora zastopa stranka, ki ji je bilo izdano pooblastilo.
6. Komisija z izvedbenimi akti določi standardni protokol. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 69(2).

Člen 64

Naloge, pravice, dolžnosti in pooblastila upniškega odbora

1. Države članice zagotovijo, da je naloga upniškega odbora zagotoviti, da so pri vodenju postopka v primeru insolventnosti zaščiteni interesi upnikov in da so vključeni posamezni upniki.

V ta namen države članice zagotovijo, da ima upniški odbor vsaj naslednje pravice, dolžnosti in pooblastila:

- (a) pravico, da kadar koli zasliši stečajnega upravitelja;
 - (b) pravico biti navzoč in pravico do izjave v postopkih v primeru insolventnosti;
 - (c) dolžnost nadzora nad stečajnim upraviteljem, vključno s posvetovanjem s stečajnim upraviteljem in obveščanjem stečajnega upravitelja o željah upnikov;
 - (d) pooblastilo, da kadar koli med postopkom v primeru insolventnosti od dolžnika, sodišča ali stečajnega upravitelja zahteva ustrezne in potrebne informacije;
 - (e) dolžnost obveščanja upnikov, ki jih zastopa upniški odbor, in pravico do prejemanja informacij od navedenih upnikov;
 - (f) pravico do prejetja obvestila o zadevah, v katerih imajo upniki, ki jih zastopa upniški odbor, interes, vključno s prodajo premoženja zunaj rednega poslovanja, in pravico, da se v zvezi s temi zadevami z njim opravi posvetovanje;
 - (g) pravico zahtevati zunanje svetovanje o zadevah, v katerih imajo upniki, ki jih zastopa upniški odbor, interes.
2. Kadar države članice upniškemu odboru podelijo pooblastilo za odobritev nekaterih odločitev ali pravnih dejanj, jasno opredelijo zadeve, v zvezi s katerimi je potrebna takšna odobritev.

Člen 65

Stroški in honorarji

1. Države članice določijo, kdo krije stroške, ki jih ima upniški odbor pri opravljanju svoje funkcije iz člena 64.
2. Kadar se stroški iz odstavka 1 krijejo iz stečajne mase, države članice zagotovijo, da upniški odbor vodi evidenco o takih stroških ter da je sodišče pristojno za omejitev neupravičenih in nesorazmernih stroškov.
3. Kadar države članice dovolijo, da se članom upniškega odbora izplačajo honorarji in da se ti krijejo iz stečajne mase, zagotovijo, da so honorarji sorazmerni s funkcijo, ki jo člani opravljajo, in da upniški odbor vodi evidenco o njih.

Člen 66

Odgovornost

Člani upniškega odbora so oproščeni individualne odgovornosti za svoja dejanja v vlogi članov odbora, razen če so ravnali hudo malomarno ali goljufivo, zavestno storili kršitev ali kršili fiduciarno obveznost do upnikov, ki jih zastopajo.

Člen 67

Pritožba

1. Kadar države članice upniškemu odboru podelijo pooblastilo za odobritev nekaterih odločitev ali poslov, določijo tudi pravico do pritožbe zoper takšno odobritev.
2. Države članice zagotovijo, da je pritožbeni postopek učinkovit in hiter.

Naslov VIII

UKREPI ZA POVEČANJE PREGLEDNOSTI NACIONALNE INSOLVENČNE ZAKONODAJE

Člen 68

Informativni pregled s ključnimi informacijami

1. Države članice v okviru evropskega portala e-pravosodje zagotovijo informativni pregled s ključnimi informacijami o nekaterih elementih nacionalnega prava o postopkih v primeru insolventnosti.
2. Vsebina informativnega pregleda s ključnimi informacijami iz odstavka [1](#) je točna, jasna in nezavajajoča, pri čemer so dejstva navedena uravnoteženo in pošteno. Skladna je z drugimi informacijami o insolvenčnem ali stečajnem pravu, ki so v skladu s členom 86 Uredbe (EU) 2015/848 zagotovljene v okviru evropskega portala e-pravosodje.
3. Informativni pregled s ključnimi informacijami:
 - (a) se pripravi in predloži Komisiji v uradnem jeziku Unije do [šest mesecev po roku za prenos te direktive];
 - (b) v tiskani obliki skupaj obsega največ pet strani velikosti A4, pri čemer so črke primerne velikosti za branje;
 - (c) je napisan v jasnem, poljudnem in razumljivem jeziku.
4. Informativni pregled s ključnimi informacijami vsebuje naslednje oddelke v naslednjem vrstnem redu:
 - (a) pogoje za uvedbo postopka v primeru insolventnosti;
 - (b) pravila o prijavi, preverjanju in priznanju terjatev;
 - (c) pravila, ki urejajo razvrstitev terjatev upnikov in razdelitev iztržka od unovčenja premoženja, ki izhaja iz postopka v primeru insolventnosti;

- (d) povprečno sporočeno trajanje postopkov v primeru insolventnosti, kot je navedeno v členu 29(1), točka (b), Direktive (EU) 2019/1023⁴³.
5. Oddelek iz odstavka 4, točka (a), vsebuje:
- (a) seznam oseb, ki lahko predlagajo uvedbo postopka v primeru insolventnosti;
 - (b) seznam pogojev, ki sprožijo uvedbo postopka v primeru insolventnosti;
 - (c) navedbo kraja in načina vložitve predloga za uvedbo postopka v primeru insolventnosti;
 - (d) pojasnilo, kako in kdaj je dolžnik uradno obveščen o uvedbi postopka v primeru insolventnosti.
6. Oddelek iz odstavka 4, točka (b), vsebuje:
- (a) seznam oseb, ki lahko prijavijo terjatev;
 - (b) seznam pogojev za prijavo terjatve;
 - (c) rok za prijavo terjatve;
 - (d) pojasnilo, kje najti obrazec za prijavo terjatve, kadar je to primerno;
 - (e) pojasnilo, kako in kje prijaviti terjatev;
 - (f) pojasnilo, kako je terjatev preverjena in potrjena.
7. Oddelek iz odstavka 4, točka (c), vsebuje:
- (a) kratek opis razvrstitve pravic in terjatev upnikov;
 - (b) kratek opis razdelitve iztržka.
8. Države članice posodobijo informacije iz odstavka 4 v enem mesecu po začetku veljavnosti ustreznih sprememb nacionalnega prava. Informativni pregled s ključnimi informacijami vsebuje naslednjo izjavo: „Ta informativni pregled s ključnimi informacijami odraža stanje na dan [*datum predložitve informacij Komisiji ali datum posodobitve*]“.
- Komisija poskrbi, da se navedeni informativni pregled s ključnimi informacijami prevede v angleški, francoski in nemški jezik ali, če je sestavljen v enem od teh jezikov, v druga dva jezika, ter da je javno dostopen na evropskem portalu e-pravosodje v razdelku o insolventnosti/stečaju za vsako državo članico.
9. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da z izvedbenimi akti spremeni obliko informativnega pregleda s ključnimi informacijami oziroma razširi ali zmanjša obseg tehničnih informacij, ki so v njem navedene. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 69(2).

⁴³ Direktiva (EU) 2019/1023 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okvirih preventivnega prestrukturiranja, odpustu dolgov in prepovedih opravljanja dejavnosti ter ukrepih za povečanje učinkovitosti postopkov glede prestrukturiranja, insolventnosti in odpusta dolgov ter o spremembi Direktive (EU) 2017/1132.

Naslov IX

KONČNE DOLOČBE

Člen 69

Odbor

1. Komisiji pomaga Odbor za prestrukturiranje in insolventnost iz člena 30 Direktive (EU) 2019/1023 Evropskega parlamenta in Sveta. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 70

Pregled

Komisija do [pet let po roku za prenos te direktive] Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o uporabi in učinku te direktive.

Člen 71

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do [dve leti od začetka veljavnosti]. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.
Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 72

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati [...] dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 73

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica
[...]

Za Svet
predsednik
[...]